

เทิดพระเกียรติองค์ราชัน เฉลิมฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี

รายงานประจำปี 2549
กรมทรัพยากรน้ำ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เฉลิมพระเกียรติพระบิดาแห่งการจัดการทรัพยากรน้ำ

สิ่งพิมพ์รัฐบาล

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ทรงเป็นพระมหากษัตริราชเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ มั่นคงในทศพิธราชธรรม ตลอดระยะเวลาแห่งการครองสิริราชสมบัติ ทรงมีพระราชหฤทัยเอื้ออาทรห่วงใยผูกพันอย่างลึกซึ้งกับพสกนิกรไทยทั่วประเทศ ทรงถือว่าทุกข์สุขของราษฎรประดุจดังทุกข์สุขของพระองค์เอง ทรงคิดค้นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นจำนวนมาก เพื่อช่วยเหลือเหล่าพสกนิกร ให้พ้นจากสภาพความผิດเคืองไปสู่ความพออยู่พอกิน สมดังพระราชปณิธานที่พระราชทานเป็นพระปฐมบรมราชโองการในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ พระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พุทธศักราช 2493 ความว่า

**“ เราจะปกครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม ”**

พระบิดาแห่งการจัดการทรัพยากรน้ำ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระอุตสาหะเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรไทยทั่วทุกภูมิภาค ทรงประจักษ์แจ้งในทุกข์สุขของราษฎร ทรงทราบว่าราษฎรในชนบทยากจนเพราะการประกอบอาชีพเกษตรกรรมไม่ได้ผล เนื่องจากขาดแคลนน้ำ ทรงตระหนักดีว่า “น้ำ” มีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตของราษฎรในชนบททั้งน้ำใช้อุปโภคบริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร ดังพระราชดำรัส ณ สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2529 ความตอนหนึ่งว่า

**“...หลักสำคัญต้องมีน้ำบริโภค น้ำใช้ น้ำเพื่อการ
เพาะปลูก เพราะว่าชีวิตอยู่ที่นั่น ถ้ามีน้ำคนอยู่ได้
ถ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ได้
ไม่มีไฟฟ้าคนอยู่ได้ แต่ถ้ามีไฟฟ้าไม่มีน้ำ
คนอยู่ไม่ได้...”**

นอกจากนี้ ในบางพื้นที่จะต้องแก้ไขปัญหาความเสียหายของพื้นที่เพาะปลูก อันเนื่องมาจากน้ำเป็นต้นเหตุ เช่น ปัญหาน้ำท่วมและปัญหาน้ำเสียให้หมดไปจึงทรงทุ่มเทพระวรกายในการศึกษาพัฒนาและจัดการทรัพยากรน้ำ ด้วยทรงมีความเชื่อมั่นว่าเมื่อใดที่สามารถแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนในเรื่องน้ำให้แก่ราษฎร เพื่อให้ราษฎรมีน้ำกิน น้ำใช้ และเพื่อการเพาะปลูก ตลอดจนไม่มีปัญหาเกี่ยวกับน้ำที่ทำความเสียหายให้แก่พืชที่เพาะปลูกแล้ว เมื่อนั้นราษฎรย่อมมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม

โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี

" ราชภัฏ รัฐ ร่วมใจบริหารจัดการลุ่มน้ำ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี "

สาระสำคัญ กรมทรัพยากรน้ำ คณะอนุกรรมการลุ่มน้ำ 25 ลุ่มน้ำ 29 คณะอนุกรรมการและราษฎร
พื้นที่ลุ่มน้ำทั่วประเทศ ได้ร่วมใจจัดทำโครงการ "ราชภัฏ รัฐ ร่วมใจบริหารจัดการลุ่มน้ำ เพื่อเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี" ด้วยสำนึกใน พระมหากรุณาธิคุณ
ที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งราษฎรพื้นที่ลุ่มน้ำทั่วประเทศที่ประสบปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง
พระองค์ทรงห่วงใย ทรงพระราชทานความช่วยเหลือ พร้อมมอบนโยบาย และแนวทางปฏิบัติแก้ไขปัญหา ทั้งใน
ระยะสั้นและระยะยาว มาโดยตลอดกว่า 60 ปี

งบประมาณ ด้านการบริหารจัดการลุ่มน้ำ จำนวน 6,730,000 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

1) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการบริหารจัดการเป็นระบบลุ่มน้ำ
ในลุ่มน้ำย่อย / สาขานำร่อง เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ รับฟัง
ความคิดเห็นเตรียมการจัดตั้งคณะทำงาน โดยให้ประชาชน องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้เสีย
เข้ามามีส่วนร่วม โดยการคัดเลือกเป็นตัวแทนในการบริหารจัดการ
ในพื้นที่ลุ่มน้ำย่อย / สาขานำร่อง จำนวน 30 ลุ่มน้ำ

2) ออกคำสั่งจัดตั้งคณะทำงานลุ่มน้ำย่อย / สาขานำร่อง
จำนวน 30 คณะ

3) จัดประชุมคณะทำงานลุ่มน้ำย่อย / สาขานำร่อง เพื่อ
รับทราบปัญหาและแนวทางการแก้ไขในพื้นที่ลุ่มน้ำย่อย / สาขานำร่อง

4) จัดประชุมสัมมนาเพื่อจัดทำวิสัยทัศน์ และแผน
ปฏิบัติการของลุ่มน้ำย่อย / สาขานำร่อง จำนวน 7 ลุ่มน้ำ

5) จัดประชุมชี้แจงการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำ
ในระดับพื้นที่ให้คณะทำงานระดับตำบลมีความรู้ความเข้าใจถึงความ
สำคัญของข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำ วิธีการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูล

6) ร่วมกับภาคประชาชนจัดทำข้อมูลของลุ่มน้ำ จำนวน
30 ลุ่มน้ำย่อย 498 ตำบล 4,466 หมู่บ้าน

โครงการจัดทำหนังสือบทความเชิงวิชาการ เรื่อง "60 ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ" เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี

กรมทรัพยากรน้ำ โดย สำนักวิจัย พัฒนาและอุทกวิทยา ได้ดำเนินการโครงการศึกษาวิจัยภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ 25 ลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย ซึ่งได้รวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวน 60 ภูมิปัญญาแล้วเสร็จ จึงจะจัดพิมพ์หนังสือบทความเชิงวิชาการ เรื่อง "60 ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ" เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ในการจัดพิมพ์กรมทรัพยากรน้ำยังได้ขอพระราชทานเชิญตราสัญลักษณ์ พระบรมฉายาลักษณ์ และภาพพระราชกรณียกิจ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ลงพิมพ์ในหนังสือดังกล่าวด้วย

หนังสือบทความทางวิชาการนี้ได้จัดพิมพ์เป็นหนังสือปกแข็ง สีสี่ ขนาด A4 จำนวน 320 หน้า รวม 200 เล่ม ปกอ่อน 1,000 เล่ม พร้อมจัดทำเป็น CD จำนวน 1,000 แผ่น โดยจะเผยแพร่ต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำ องค์กรชุมชนท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ในวาระการจัดงานวันน้ำโลก (22 มีนาคม 2550) จำนวนหนึ่ง กับจะเผยแพร่บนเว็บไซต์ของกรมทรัพยากรน้ำต่อไป และส่วนหนึ่งจะได้นำทูลเกล้าถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในโอกาสอันควร

ประเพณีแห่ช้างเผือกแม่น้ำลี้

ฝายต้นน้ำ คลองห้วยไทร จ.สงขลา

พิธีสืบชะตาแม่น้ำกก

▼ กรณีที่ 1 เมื่อชักบานหีบด้านล่างขึ้น

ฝิ่งน้ำจืด

ฝิ่งน้ำเค็ม

▼ กรณีที่ 2 เมื่อปิดบานหีบด้านล่าง

รูปแบบประตูน้ำที่เสนอเพื่อปรับให้เหมาะสมกับพื้นที่ จ.สมุทรสงคราม

สารจากอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

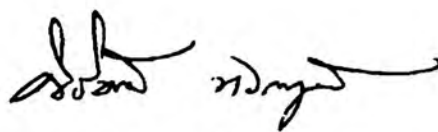

เนื่องในโอกาสดิถีมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ในวันที่ 9 มิถุนายน 2549 ปวงชนชาวไทยและกรมทรัพยากรน้ำ ต่างสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมอย่างหาที่สุดมิได้ ในพระปรีชาสามารถและพระอัจฉริยภาพด้านงานอนุรักษ์ พัฒนาแหล่งน้ำ และการบริหารจัดการน้ำ โครงการพระราชดำรินับร้อยนับพันโครงการที่ทรงพระราชทานเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวมทั้งการอนุรักษ์ต้นน้ำ แก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง

รัฐบาลได้กำหนดให้ทุกภาคส่วนร่วมแสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ กรมทรัพยากรน้ำ คณะอนุกรรมการลุ่มน้ำ ราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำทั่วประเทศ จึงได้จัดทำโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวโรกาสเฉลิมฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ซึ่งประกอบด้วย

- โครงการราษฎร รัฐ ร่วมใจบริหารจัดการลุ่มน้ำ
- โครงการ 60 ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

รายงานประจำปี 2549 กรมทรัพยากรน้ำฉบับนี้ จะส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนชาวไทยได้ทราบแนวทางการดำเนินงาน วิถีปฏิบัติ เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมใจสร้างพลวัติ สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พัฒนา จัดทำ และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนสืบไป

(นายศิริพงศ์ หังสพฤกษ์)
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

รายนามผู้บริหารระดับสูงกรมทรัพยากรน้ำ

นายศิริพงศ์ หังสพฤกษ์
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

นายวิชิต พัฒนโกศัย
รองอธิบดี

นายนิทัศน์ ภูวัฒนกุล
รองอธิบดี

นายสัณฑ์ เข้มประสิทธิ์
นายช่างใหญ่

นายธเนศ ดาواسุวรรณ
นายช่างใหญ่

นายนราวุฒิ ดีสุวรรณ
หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรม

นายสุจริต อรรถศาสตร์ศรี
ผู้ตรวจราชการกรม

นายพิภพ ตรีพรหม
ผู้ตรวจราชการกรม

นายประทีป เจริญเชื้อ
ผู้ตรวจราชการกรม

นางเพลินตา นิลพงษ์
ผู้ตรวจราชการกรม

นายเสรี โสภณดิเรกรัตน์
ผู้ตรวจราชการกรม

ส่วนกลาง

นายสุรพล ปัตตานี
ผู้อำนวยการสำนักนโยบาย
และแผนทรัพยากรน้ำ

นายบุญธรรม คิริชัย
ผู้อำนวยการสำนักวิจัย พัฒนา
และอุทกวิทยา

นางเสาวณี สุขโหด
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริม
และประสานมวลชน

นายอิทธิพงศ์ ฐานจิตต์เมธี
ผู้อำนวยการ
สำนักบริหารกลาง

นายนิวัติชัย คัมภีร์
ผู้อำนวยการ
สำนักพัฒนาแหล่งน้ำ

นายวรศาสตร์ อภัยพงษ์
สำนักอนุรักษ
และฟื้นฟูแหล่งน้ำ

นายวิเชียร จุ่งรุ่งเรือง
ผู้อำนวยการ
สำนักบริหารจัดการน้ำ

นายธรรค์พงษ์ บุญยรัตพันธุ์
ผู้อำนวยการสำนักประสาน
ความร่วมมือระหว่างประเทศ

นายสุพจน์ โตวิจักษณ์ชัยกุล
ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันวิกฤติน้ำ

นายนิรุติ คุณผล
ผู้อำนวยการ
ศูนย์สารสนเทศทรัพยากรน้ำ

ส่วนภูมิภาค

นายวิทยา ทศน์ทอง
ผู้อำนวยการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำ
ภาค 1

นายสามารถ ใจสมุทร
ผู้อำนวยการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำ
ภาค 2

นายปัญญา หลักเมือง
ผู้อำนวยการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำ
ภาค 3

นายบุรินทร์ ตันไพบูลย์กุล
ผู้อำนวยการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำ
ภาค 4

นายศิริชัย คุณานพรัตน์
ผู้อำนวยการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำ
ภาค 5

นายสมศักดิ์ สุดดี
ผู้อำนวยการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำ
ภาค 6

นายประชา ตั้งธนาณี
ผู้อำนวยการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำ
ภาค 7

นายประสิทธิ์ เหมศรีชาติ
ผู้อำนวยการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำ
ภาค 8

นายวิรัช ศรีฟ้า
ผู้อำนวยการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำ
ภาค 9

นายวิวัฒน์ โสเจยยะ
ผู้อำนวยการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำ
ภาค 10

สารบัญ

ส่วนที่ 1	ข้อมูลภาพรวม	10
1.1	วิสัยทัศน์ / พันธกิจ / ภารกิจ และหน้าที่ความรับผิดชอบ	10
1.2	ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2548-2551 กับแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี ทส. สู่เป้าหมาย กลยุทธ์ และผลผลิตกรมทรัพยากรน้ำ	11
1.3	โครงสร้างและอัตรากำลังข้าราชการ กรมทรัพยากรน้ำ	12
1.4	งบประมาณ ประจำปี 2549	16
1.5	ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี ทส. สู่เป้าหมาย กลยุทธ์ และผลผลิตกรมทรัพยากรน้ำ	20
1.6	รายงานสรุปผลการดำเนินงานกรมทรัพยากรน้ำ	21
ส่วนที่ 2	ผลการปฏิบัติราชการ	24
2.1	ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ	
2.2	ผลการปฏิบัติราชการตามแผนปฏิบัติราชการ ทส. 4 ปี	
ส่วนที่ 3	รายงานการเงิน	27
3.1	งบแสดงฐานะทางการเงิน	27
3.2	งบรายได้และค่าใช้จ่าย	29
3.3	รายงานรายได้แผ่นดิน	30
3.4	รายงานสรุปต้นทุนผลผลิต	31
ส่วนที่ 4	ผลงานสำคัญ	32
1.	ด้านนโยบายและแผน	32
2.	โครงการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค	38
3.	การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ	40
4.	การศึกษา พัฒนาระบบสารสนเทศและแจ้งเตือนภัยด้านน้ำ	42
5.	การอนุรักษ์ พันธุ์ พัฒนาแหล่งน้ำ และเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้น้ำอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน	45
6.	การจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ด้านทรัพยากรน้ำ สำหรับบริหาร และบริการประชาชน	55
7.	ความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้านทรัพยากรน้ำ	58
8.	การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	63

ส่วนที่ 1 ข้อมูลภาพรวม

กรมทรัพยากรน้ำ ในฐานะองค์กรหลักด้านน้ำของแผ่นดิน สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก่อตั้งตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545 เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545 ภารกิจหลักด้านการเสนอแนะในการจัดทำนโยบายและแผน และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ การอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำ โดยยึดหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสาน ซึ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในทุกภาคส่วน

วิสัยทัศน์

บริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยยึดหลักการบริหารจัดการกิจการบ้านเมืองที่ดี

พันธกิจ

การเสนอแนะในการจัดทำนโยบาย แผน และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ การบริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟู รวมทั้งควบคุม ดูแล กำกับ ประสาน ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ พัฒนาศึกษา การกำหนดมาตรฐาน และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านทรัพยากรน้ำ ทั้งระดับภาพรวมและระดับลุ่มน้ำ

ภารกิจ และหน้าที่ความรับผิดชอบ

การเสนอแนะในการจัดทำนโยบายและแผน และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำบริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟู รวมทั้งควบคุม ดูแล กำกับ ประสาน ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ พัฒนาศึกษา การกำหนดมาตรฐาน และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านทรัพยากรน้ำทั้งระดับภาพรวมและระดับลุ่มน้ำ เพื่อการจัดการทรัพยากรน้ำที่เป็นเอกภาพและยั่งยืน โดยกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. เป็นหน่วยงานหลักในการเสนอแนะนโยบาย แผนแม่บท และมาตรการในการบริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟู การใช้ประโยชน์และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ รวมทั้งกำกับและประสานให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติ
2. กำหนดแนวทาง ในการจัดทำแผนปฏิบัติการในการบริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรน้ำ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. ศึกษา วิจัย พัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำ
4. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามนโยบาย แผนแม่บท แผนปฏิบัติการและมาตรการที่ได้กำหนดไว้ทั้งในระดับประเทศ และระดับลุ่มน้ำ
5. พัฒนาระบบฐานข้อมูล และเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ
6. กำหนดหรือเสนอแนะให้มีการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎ ระเบียบ ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ
7. ส่งเสริม เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ รวมทั้งรณรงค์ทำความเข้าใจกับองค์กรและผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรน้ำ
8. ประสานความร่วมมือกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ

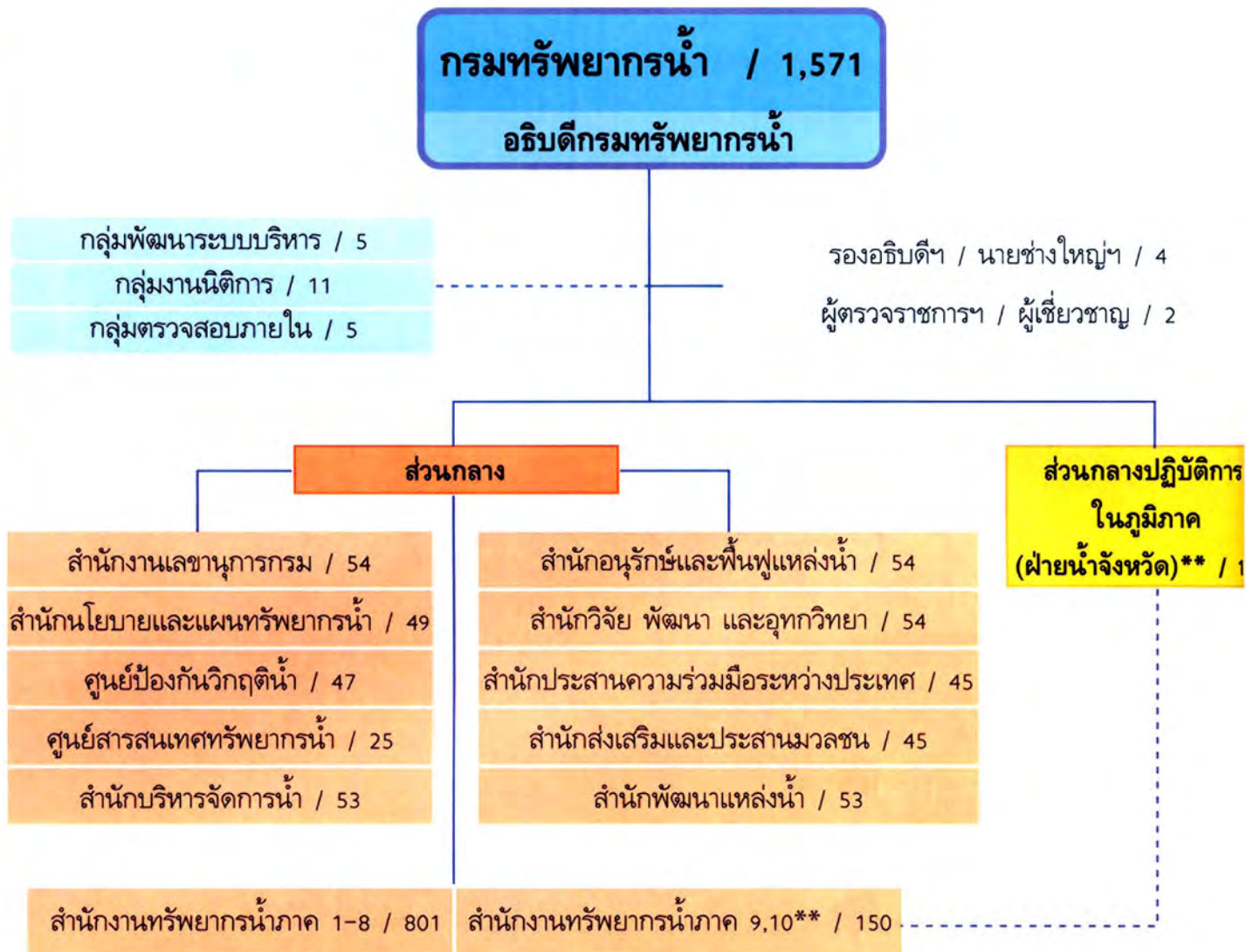
9. ส่งเสริม สนับสนุน และให้คำปรึกษาด้านเทคนิควิชาการ มาตรฐานและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแก่อนุวัยางนของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
10. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายภายใต้ยุทธศาสตร์แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2548-2551 ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์แผนปฏิบัตินาชาการ 4 ปี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการเป็นระบบลุ่มน้ำ และด้านการพัฒนาองค์ความรู้และส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เชื่อมโยงสู่เป้าหมาย กลยุทธ์ และผลผลิตของกรมทรัพยากรน้ำ ตามผังความเชื่อมโยง (รูปที่ 1)

รูปที่ 1 ผังความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2548-2551

รูปที่ 2 โครงสร้างและอัตรากำลังข้าราชการ กรมทรัพยากรน้ำ ประจำปี 2549

** หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเป็นการภายใน

● ข้าราชการ	=	1,571 คน
● พนักงานราชการ	=	254 คน
● ลูกจ้างประจำ	=	934 คน
● ลูกจ้างชั่วคราว	=	45 คน
รวมทั้งสิ้น	=	2,804 คน

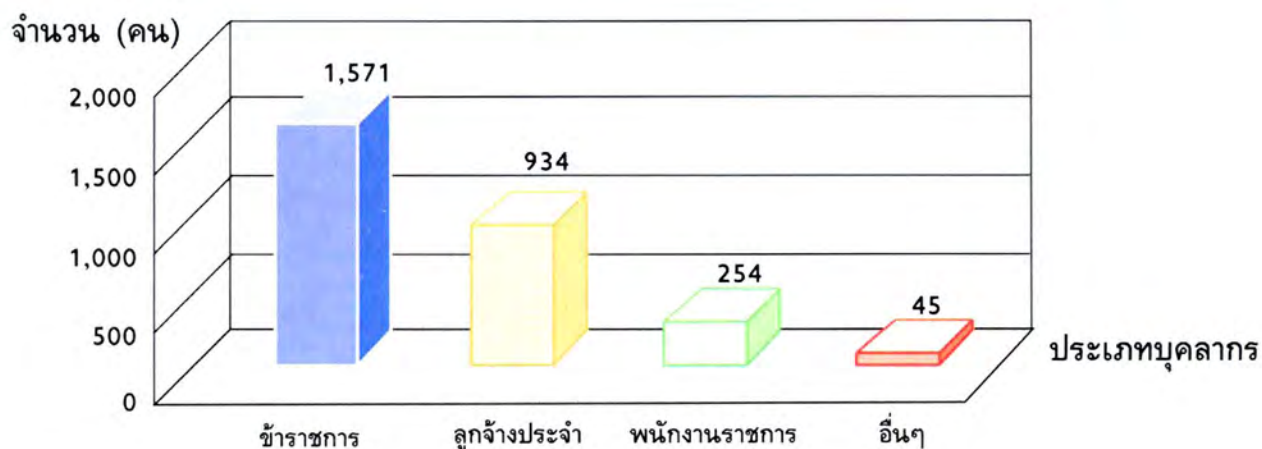
ตารางแสดงกรอบอัตรากำลังจำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ	พนักงาน ราชการ	อื่นๆ	รวม
ก. บริหารราชการส่วนกลาง	1,437	728	244	45	2,454
1. ผู้บริหาร	7	–	–	–	7
2. สำนักงานเลขานุการกรม	54	23	29	–	106
3. ศูนย์ป้องกันวิกฤติน้ำ	47	2	2	–	51
4. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศทรัพยากรน้ำ	25	1	3	–	29
5. สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ	49	3	6	–	58
6. สำนักบริหารจัดการน้ำ	53	18	5	15	91
7. สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ	45	1	1	–	47
8. สำนักพัฒนาแหล่งน้ำ	53	4	1	–	58
9. สำนักวิจัย พัฒนา และอุทกวิทยา	54	38	6	–	98
10. สำนักส่งเสริมและประสานมวลชน	45	3	6	–	54
11. สำนักอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ	54	5	2	–	61
12. สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1	182	130	52	7	371
13. สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 2	108	76	11	3	198
14. สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 3	109	90	19	3	221
15. สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 4	111	98	12	3	224
16. สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 5	108	82	16	4	210
17. สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 6	87	28	22	2	139
18. สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7	97	39	18	3	157
19. สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8	149	87	31	5	272
ข. บริหารราชการส่วนกลางในภูมิภาค	113	206	–	–	319
20. ฝ่ายทรัพยากรน้ำจังหวัด 75 จังหวัด	113	206	–	–	319
ค. ส่วนราชการช่วยอำนวยการ	21	–	10	–	31
21. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	5	–	3	–	8
22. กลุ่มงานนิติการ	11	–	5	–	16
23. กลุ่มตรวจสอบภายใน	5	–	2	–	7
รวม ก.-ค.	1,571	934	254	45	2,804

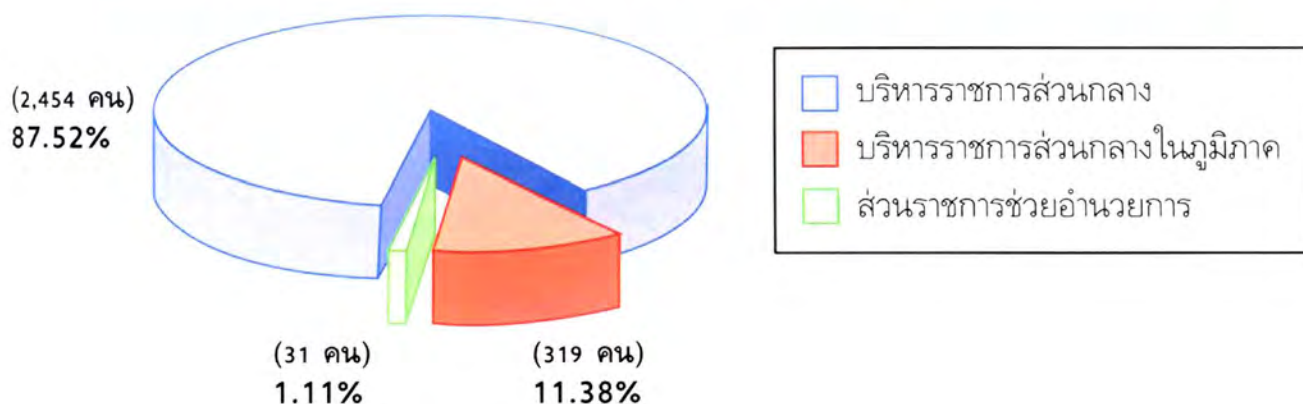
ตารางแสดงกรอบอัตรากำลังข้าราชการ จำแนกตามระดับการศึกษา

หน่วยงาน	ระดับการศึกษา				รวม
	ปริญญาเอก	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	อื่นๆ	
ก. บริหารราชการส่วนกลาง	2	140	689	607	1,437
1. ผู้บริหาร	1	4	2	–	7
2. สำนักงานเลขานุการกรม	–	4	50	–	54
3. ศูนย์ป้องกันวิกฤติน้ำ	–	9	18	20	47
4. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศทรัพยากรน้ำ	–	2	15	8	25
5. สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ	–	12	30	7	49
6. สำนักบริหารจัดการน้ำ	–	8	26	19	53
7. สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ	–	19	12	14	45
8. สำนักพัฒนาแหล่งน้ำ	–	12	25	16	53
9. สำนักวิจัย พัฒนา และอุทกวิทยา	–	10	34	10	54
10. สำนักส่งเสริมและประสานมวลชน	–	4	26	15	45
11. สำนักอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ	1	8	29	17	54
12. สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1	–	12	96	74	182
13. สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 2	–	4	44	60	108
14. สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 3	–	5	37	67	109
15. สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 4	–	6	39	66	111
16. สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 5	–	4	51	53	108
17. สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 6	–	7	31	49	87
18. สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7	–	2	35	60	97
19. สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8	–	8	89	52	149
ข. บริหารราชการส่วนกลางในภูมิภาค	–	4	91	18	113
20. ฝ่ายทรัพยากรน้ำจังหวัด 75 จังหวัด	–	4	91	18	113
ค. ส่วนราชการช่วยอำนวยการ	–	4	12	5	21
21. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	–	3	2	–	5
22. กลุ่มงานนิติการ	–	1	7	3	11
23. กลุ่มตรวจสอบภายใน	–	–	3	2	5
รวม ก.-ค.	2	148	792	629	1,571

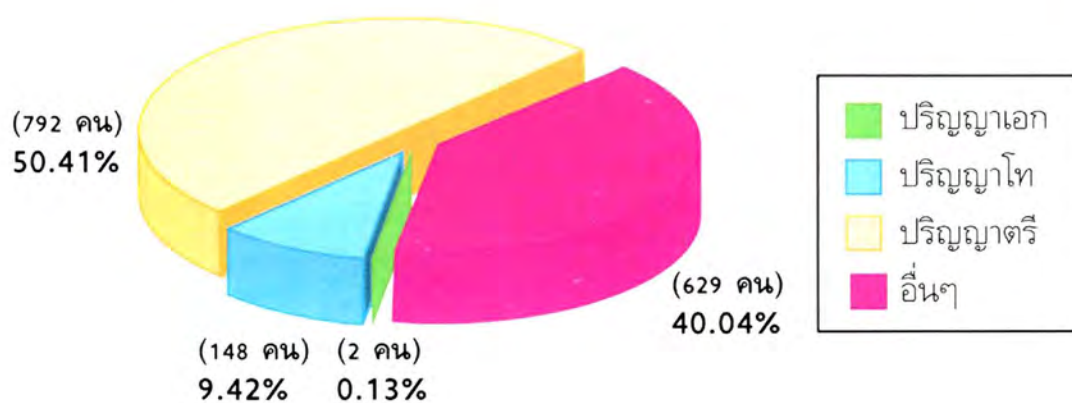
แผนภูมิแสดงกรอบอัตรากำลังจำแนกตามประเภท

แผนภูมิแสดงกรอบอัตรากำลังจำแนกตามการบริหารราชการ

แผนภูมิแสดงกรอบอัตรากำลังข้าราชการจำแนกตามระดับการศึกษา

งบประมาณ ประจำปี 2549

กรมทรัพยากรน้ำ ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี 2549 จำนวน 1,753,149,000 บาท เพิ่มขึ้นจากงบประมาณปี 2548 จำนวน 303,512,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.94 โดยหมวดเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพิ่มมากที่สุดได้แก่ หมวดเงินลงทุน (ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง) เพื่อดำเนินงานการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบด้านการจัดหา พัฒนา ปรับปรุง อนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำทั่วประเทศ เพิ่มขึ้นจำนวน 353,080,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 69.54 สำหรับหมวดเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรน้อยลงได้แก่ หมวดรายจ่ายอื่น ๆ เพื่อดำเนินงานด้านการเสนอแนะนโยบายและแผน การศึกษา วิจัย ลดลงจำนวน 108.52 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.69

การจัดสรรงบประมาณ ประจำปี 2549

กรมทรัพยากรน้ำได้จัดสรรงบประมาณประจำปี 2549 จำนวน 1,753,149,000 บาท โดยมีผลการเบิกจ่าย 1,311,150,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 74.79 เพื่อดำเนินงานตามยุทธศาสตร์แผนปฏิบัติการ 4 ปี ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้ภารกิจที่ได้รับมอบหมายใน 3 ผลผลิต ดังนี้

ผลผลิตที่ 1 การเสนอแนะนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

ผลผลิตที่ 2 การบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำ

ผลผลิตที่ 3 การเสริมสร้างขีดความสามารถและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

งบประมาณกลาง ประจำปี 2549

กรมทรัพยากรน้ำได้รับสรรงบกลางประจำปี 2549 จำนวน 127,847,000 บาท ผลการเบิกจ่าย จำนวน 7,752,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.06 เนื่องจากได้รับโอนงบกลางเพื่อดำเนินการในเดือนสิงหาคม 2549 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. โครงการบรรเทาความเดือดร้อนจากอุทกภัยด้านแหล่งน้ำ (5 จังหวัดภาคเหนือ) เพื่อดำเนินงาน 4 โครงการด้านการอนุรักษ์ ปรับปรุง ฟื้นฟู จัดหา และพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มเติมตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่เร่งด่วน เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 101,823,900 บาท ผลการเบิกจ่าย จำนวน 7,752,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.06

2. โครงการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดและจังหวัดเพื่อดำเนินงาน 6 โครงการ ด้านแหล่งน้ำ จำนวน 25,341,000 บาท

กรมทรัพยากรน้ำ
งบประมาณรายจ่าย ประจำปี 2548-2549
จำแนกตามหมวดงบประมาณ

รายละเอียดงบประมาณ	งบประมาณปี 2548 (บาท)	งบประมาณปี 2549 (บาท) สิ้นสุด ณ 30 กันยายน 2549		
		ที่ได้รับจัดสรร	ผลการเบิกจ่าย	
	สิ้นสุด ณ 30 กันยายน 2548		จำนวน	ร้อยละ
1. งบบุคลากร	484,542,000.00	541,217,200.00	604,385,315.74	111.67
1.1 เงินเดือน เงิน พ.ส.ร.	332,858,300.00	364,908,400.00	349,160,965.68	95.68
1.2 เงินประจำตำแหน่ง	9,101,400.00	18,049,600.00	8,287,409.90	45.91
1.3 ค่าจ้างประจำ เงิน พ.ส.ร.	122,734,300.00	138,711,200.00	145,408,451.92	104.83
1.4 ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	—	2,235,000.00	12,471,293.31	558.00
1.5 ค่าจ้างชั่วคราว	19,848,000.00	17,313,000.00	14,531,868.46	83.94
1.6 ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	—	—	3,963,813.29	0.00
1.7 ค่าบำเหน็จบำนาญ	—	—	70,561,513.18	0.00
2. งบดำเนินงาน	150,414,000.00	151,739,000.00	161,621,521.33	106.51
2.1 ค่าตอบแทนใช้สอยวัสดุ	70,362,700.00	87,731,000.00	43,001,970.27	49.02
2.2 ค่าสาธารณูปโภค				
2.2.1 ค่าไฟฟ้า	11,381,000.00	10,812,000.00	7,814,074.52	72.27
2.2.2 ค่าน้ำประปา	1,460,000.00	1,387,000.00	556,181.72	40.10
2.2.3 ค่าสาธารณูปโภค	6,055,000.00	5,852,000.00	9,342,730.18	159.65
2.3 ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	—	—	27,790,714.85	0.00
2.4 ค่าใช้จ่ายเดินทาง				
2.4.1 ค่าเบี้ยเลี้ยงที่พักพาหนะ	41,600,000.0	32,457,000.00	56,086,900.26	172.80
2.4.1 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	19,555,300.00	13,500,000.00	17,028,949.53	126.14
3. งบลงทุน	507,755,000.00	860,831,300.00	446,121,320.03	51.82
3.1 ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง				
3.1.1 ครุภัณฑ์	9,975,000.00	10,000,000.00	5,206,962.63	52.07
3.1.2 ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	497,780,000.00	850,831,300.00	440,914,357.40	51.82
3.1.3 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	—	—	—	
4. งบเงินอุดหนุน	11,166,000.00	12,121,000.00	12,190,599.76	100.00
5. งบรายจ่ายอื่น	295,760,000.00	187,240,500.00	86,831,609.56	46.37
งบปกติ	1,449,637,000.00	1,753,149,000.00	1,311,150,366.42	74.79
งบกลาง	289,150,000.00	127,846,625.00	7,752,012.50	6.06
รวมทั้งสิ้น	1,738,787,000.00	1,880,995,625.00	1,318,902,378.92	70.12

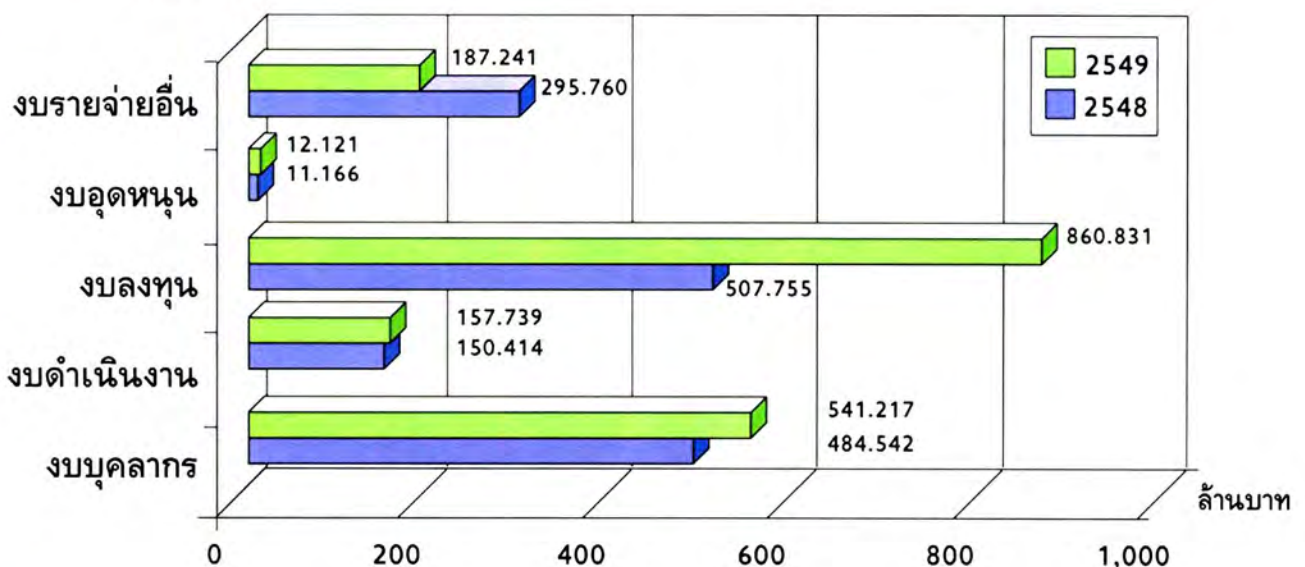
ตารางเปรียบเทียบเงินงบประมาณ ประจำปี 2548 และ 2549

หน่วย : ล้านบาท

หมวดเงินงบประมาณ	ปีงบประมาณ		เพิ่ม / ลด	ร้อยละ	หมายเหตุ
	2548	2549			
1. งบบุคลากร	484.542	541.217	56.68	11.70	
2. งบดำเนินงาน	150.414	151.739	1.33	0.88	
3. งบลงทุน	507.755	860.831	353.08	69.54	บริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบด้านการจัดหา พัฒนา ปรับปรุง อนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ
4. งบอุดหนุน	11.166	12.121	0.96	8.55	คณะกรรมการแม่ข่าย
5. งบรายจ่ายอื่น	295.760	187.241	-108.52	36.69	การดำเนินงานทั้ง 3 ผลผลิต
รวมทั้งสิ้น	1,449.637	1,753.149	303.51	20.94	

แผนภูมิเปรียบเทียบเงินงบประมาณ ประจำปี 2548 และ 2549

หมวดเงินงบประมาณ

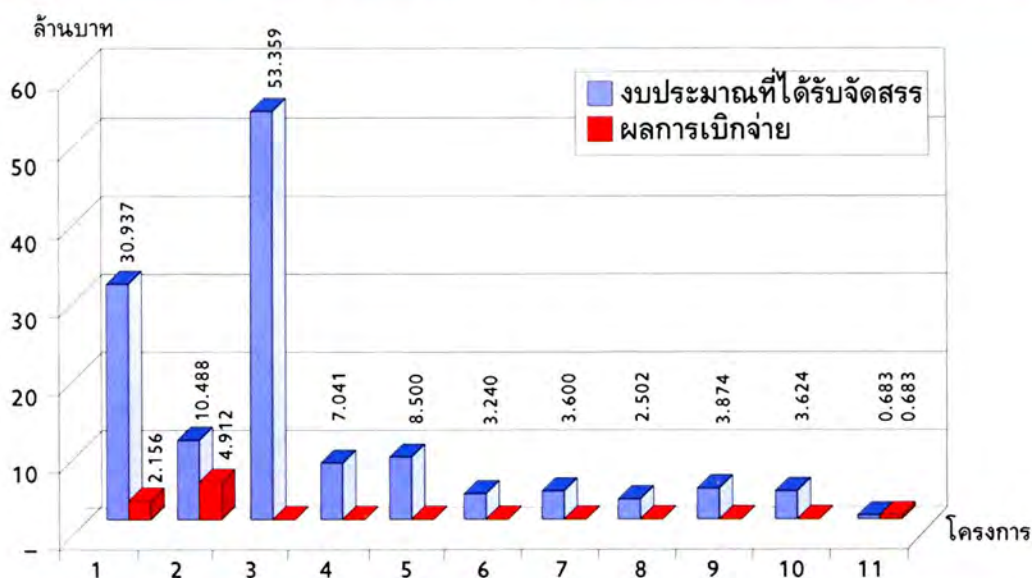
รายงานสรุปผลการดำเนินงานกรมทรัพยากรน้ำ งบประมาณ (งบกลาง) ประจำปี 2549 (ตุลาคม 2548 – กันยายน 2549)

หน่วย : ล้านบาท

โครงการที่	โครงการที่	ที่ได้รับ จัดสรร	ผลการ เบิกจ่าย	ร้อยละ การเบิกจ่าย
1	โครงการปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำ 3 โครงการ และปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำประจำหมู่บ้าน 15 โครงการ	30.937	2.156	6.971
2	โครงการซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน รวม 97 แห่ง	10.488	4.912	46.839
3	โครงการก่อสร้างฝายต้นน้ำ จำนวน 306 แห่ง	53.359	—	—
4	ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงสภาพและคุณภาพน้ำบ่อน้ำตื้น 831 บ่อ	7.041	—	—
5	โครงการฝายน้ำล้นห้วยชม	8.500	—	—
6	โครงการก่อสร้างฝายน้ำล้นห้วยโมง	3.240	—	—
7	โครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยงาว	3.600	—	—
8	โครงการก่อสร้างระบบประปาบาดาลขนาดใหญ่ บ้านตุนใต้ จ.พะเยา	2.502	—	—
9	โครงการก่อสร้างระบบประปาบาดาลขนาดใหญ่ บ้านก้อหลวง จ.พะเยา	3.874	—	—
10	โครงการก่อสร้างระบบประปาบาดาลขนาดใหญ่ บ้านลี้หม่พาด จ.พะเยา	3.624	—	—
11	เงินชดเชยค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า k) ของอาคารกรมทรัพยากรน้ำ	0.683	0.683	100.000
	รวม	127.874	7.752	6.06

หมายเหตุ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (งบกลาง) งวดแรกเดือนสิงหาคม 2549

แผนภูมิแสดงผลการเบิกจ่ายงบประมาณ (งบกลาง) ประจำปี 2549

ผังความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สู่เป้าหมาย กลยุทธ์ และผลผลิตกิจกรรมทรัพยากรน้ำ ประจำปี 2550

ยุทธศาสตร์แผนปฏิบัติ
ราชการ 4 ปี ทส.

ค.การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบ
บูรณาการเป็นระบบลุ่มน้ำ

ง. พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมสนับสนุน
การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

กลยุทธ์
ทน.

1. เสนอแนะนโยบายและแผน
ทรัพยากรน้ำในภาพรวม
ของประเทศและระดับลุ่มน้ำ

2. บริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์
ฟื้นฟูแหล่งน้ำ

3. พัฒนาศักยภาพการบริหาร
จัดการทรัพยากรน้ำและ
ส่งเสริมให้มีการถ่ายทอด
ในทุกระดับ

ผลผลิต
ทน.

ผลผลิตที่ 1
การเสนอแนะนโยบาย
และแผนทรัพยากรน้ำ

ผลผลิตที่ 2
การบริหารจัดการ
และพัฒนาทรัพยากรน้ำ

ผลผลิตที่ 3
การเสริมสร้างขีดความสามารถ
และส่งเสริมการมีส่วนร่วมใน
การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ตัวชี้วัด
ทน.

1. จำนวนแผน/กลไกการบริหาร
จัดการทรัพยากรน้ำ
6 แผน/ระบบ
2. ข้อเสนอแนะนโยบายและแผน
ด้านทรัพยากรน้ำได้นำไป
ปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

1. จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนา
อนุรักษ์และฟื้นฟู 185 แห่ง
2. จำนวนระบบฐานข้อมูลเตือนภัย
ทางน้ำที่ให้บริการประชาชน
1 ระบบ
3. แหล่งน้ำที่จัดหาและพัฒนาสามารถ
นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเพียงพอ
และมีคุณภาพเหมาะสมไม่น้อยกว่า
ร้อยละ 80

1. จำนวนองค์กร ประชาชน
และผู้แทนองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นได้รับการฝึกอบรม
ด้านบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำ 12,000 คน
2. องค์กร ประชาชน และ
ผู้แทนองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นได้รับการฝึกอบรม
มีความรู้ ความเข้าใจใน
การบริหารจัดการทรัพยากร
น้ำไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

กิจกรรม / โครงการ
ทน.

กิจกรรม 1.1
การพัฒนาภูมิสารสนเทศแห่งชาติ
- โครงการพัฒนาข้อมูลพื้นฐาน
ภูมิสารสนเทศ
(9,000,000 บาท/คสท.)

กิจกรรม 1.2 การวิจัยเชิงบูรณาการของประเทศ
- การศึกษาวิเคราะห์รูปแบบระบบการเตือนภัย
น้ำท่วมพื้นที่ลุ่มน้ำ (2,000,000 บาท/สวพ.)

กิจกรรม 1.3 เสนอแนะด้านบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่าง
เป็นระบบ
1) การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ
ทรัพยากรน้ำ (3,500,000 บาท/กนก.)
2) การศึกษาจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำ 25 ลุ่มน้ำ (9,000,000 บาท/สนผ.)
3) โครงการประสานความร่วมมือด้านทรัพยากรน้ำกับ
ประเทศเพื่อนบ้าน (45,000,000 บาท/สพท.)
4) การศึกษาระบบเครือข่ายน้ำในประเทศ
(22,000,000 บาท/สพท.)
5) การศึกษาพัฒนากลไกระบบฐานข้อมูล อุทกวิทยา
(10,000,000 บาท/สวพ.)
6) การศึกษาระบบการติดตามประเมินผลแผนการบริหาร
จัดการทรัพยากรน้ำ (5,000,000 บาท/สนผ.)
7) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนามาตรฐานการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ
(10,000,000 บาท/สวพ.)

กิจกรรมที่ 2.1
อนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ
- การศึกษาผลกระทบจาก
คลื่นยักษ์ที่มีต่อทรัพยากรน้ำ
ในแผ่นดินเพื่อดำเนินการตาม
มาตรการหลักการจัดการฟื้นฟู
และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อมและชุมชนพื้นที่
ประสบภัยพิบัติภัย
(14,000,000 บาท/สวพ.)

กิจกรรมที่ 2.
บริหารจัดการทรัพยากรน้ำและ
ป้องกันวิกฤตน้ำ
- โครงการจัดทำระบบ
Early Warning สำหรับพื้นที่
เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่มในพื้นที่
ลาดชันและที่ราบเชิงเขา
(10,000,000 บาท/สวพ.)

กิจกรรมที่ 2.3
การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
อย่างเป็นระบบ (206 แห่ง)
- โครงการจัดหา พัฒนา ปรับปรุง
อนุรักษ์ และฟื้นฟูแหล่งน้ำ
(850,831,300 บาท/สพท./สอณ./สพท.)

กิจกรรมที่ 3.1
มีส่วนร่วมในการบริหาร
จัดการทรัพยากรน้ำอย่าง
เป็นระบบลุ่มน้ำ
แบ่งเป็น 2 กิจกรรมหลัก
1) การดำเนินการจัดการบริหาร
ลุ่มน้ำ 25 ลุ่มน้ำหลัก
(47,740,500 บาท/สสป.)
2) การสนับสนุน เสริมสร้าง
ความเข้มแข็งบุคลากรด้าน
การบริหารจัดการทรัพยากร
น้ำในระดับท้องถิ่น
(10,000,000 บาท/สบจ.)

รายงานสรุปผลการดำเนินงานกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปี 2549
ตุลาคม 2548 – กันยายน 2549

รายการ แผนงาน / โครงการ / กิจกรรม	หน่วยงาน	งบประมาณ (บาท)			ผลการดำเนินงาน			
		งบฯ ได้รับจัดสรร	ผลการเบิกจ่าย		หน่วยนับ	แผน จำนวน	%	ผลสำเร็จของงาน
			จำนวน	จำนวน				
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	1,149,000	1,753,149,000	1,311,150,367	74.79				
งบบุคลากร		541,217,200	604,385,316	111.67				
งบดำเนินงาน		151,739,000	161,621,521	106.51				
งบลงทุน		860,831,300	446,121,320	51.82				
งบเงินอุดหนุน		12,121,000	12,190,600	100.57				เงินอุดหนุนให้คณะกรรมการแม่ข่าย (ผลต่างการเบิกจ่ายจากอัตราแลกเปลี่ยน)
งบรายจ่ายอื่น		187,240,500	86,831,610	46.37				
รายละเอียดแผนงาน / โครงการตามงบลงทุน และงบรายจ่ายอื่น								
ยุทธศาสตร์ ค. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการเป็นระบบลุ่มน้ำ								
กลยุทธ์ 1 เสนอแนะนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำในภาพรวมของประเทศและระดับลุ่มน้ำ								
ผลผลิตที่ 1 การเสนอแนะนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ		105,500,000	23,020,800	21.82				
กิจกรรม 1.1 การพัฒนาภูมิสารสนเทศแห่งชาติ								
1) โครงการพัฒนาข้อมูลพื้นฐานภูมิสารสนเทศ	ศสท.	9,000,000	2,079,743	23.11	ระบบ	1	67	ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาแล้วเสร็จ อยู่ระหว่างการดำเนินงานของบริษัทที่ปรึกษา
กิจกรรม 1.2 การวิจัยเชิงบูรณาการของประเทศ								
1) การศึกษาวิเคราะห์รูปแบบระบบการเตือนภัยน้ำท่วมพื้นที่ลุ่มน้ำ	สวพ.	2,000,000	1,186,484	59.32	ระบบ	1	70	ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาแล้วเสร็จ อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำระบบ
กิจกรรม 1.3 เสนอแนะด้านบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ		94,500,000	19,754,573	20.90				
1) การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ	กนก.	3,500,000	626,059	17.89	โครงการ	2	40	เนื่องจาก พ.ร.บ. น้ำยังไม่ผ่านการพิจารณาจากสภาฯ จึงขอเปลี่ยนแปลงโครงการ และได้เริ่มการอนุมัติเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2549 ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินงาน

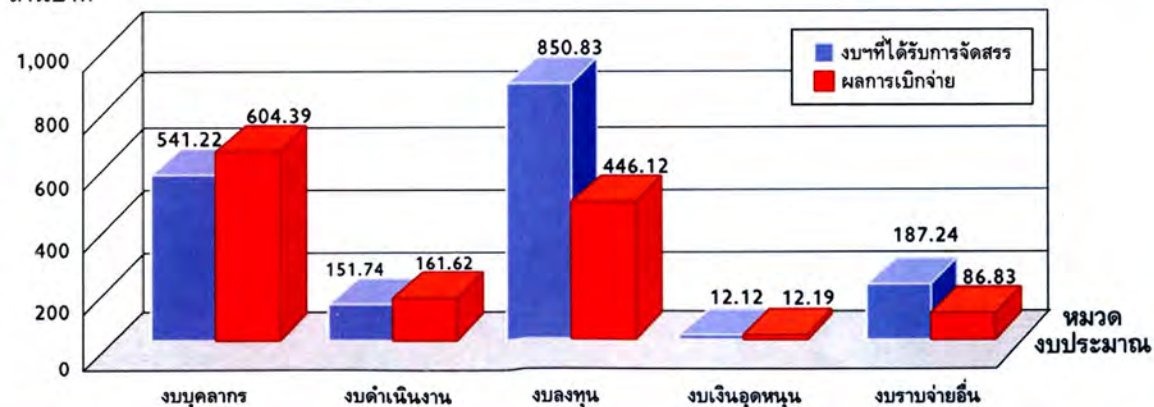
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

รายการ แผนงาน / โครงการ / กิจกรรม	หน่วยงาน	งบประมาณ (บาท)			ผลการดำเนินงาน			
		งบฯ ได้รับจัดสรร	ผลการเบิกจ่าย		หน่วยนับ	แผน	%	ผลสำเร็จของงาน
			จำนวน	จำนวน		จำนวน		
2) การศึกษาจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 25 ลุ่มน้ำ	สนผ.	9,000,000	4,023,473	44.71	แผน	1	60	ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาแล้วเสร็จ อยู่ระหว่างการส่งรายงานความก้าวหน้า (Progress Report)
3) โครงการประสานความร่วมมือด้านทรัพยากรน้ำกับประเทศเพื่อนบ้าน	สพท.	45,000,000	6,737,774	14.97	โครงการ	1	15	ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาแล้วเสร็จ อยู่ระหว่างบริษัทที่ปรึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและศึกษาความเหมาะสม
4) การศึกษาระบบเครือข่ายน้ำในประเทศ	สพท.	22,000,000	4,557,720	20.72	พื้นที่	3	30	
5) การศึกษาพัฒนากลไกระบบฐานข้อมูลอุทกวิทยา	สวท.	10,000,000	2,422,464	24.22	ระบบ	2	30	ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาแล้วเสร็จ อยู่ระหว่างดำเนินการ
6) การศึกษาระบบการติดตามประเมินผลแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	สนผ.	5,000,000	1,387,084	27.74	ระบบ	1	40	ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาแล้วเสร็จ อยู่ระหว่างดำเนินการศึกษารวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์จัดทำระบบติดตาม
ยุทธศาสตร์ ค. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการเป็นระบบลุ่มน้ำ								
กลยุทธ์ 2 บริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำ								
ผลผลิตที่ 2 การบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำ		884,831,300	454,884,090	51.41				
กิจกรรม 2.1 โครงการศึกษาผลกระทบจากคลื่นยักษ์ที่มีต่อทรัพยากรน้ำในแผ่นดินเพื่อดำเนินการตามมาตรการหลักการจัดการพื้นที่และพัฒนาศักยภาพธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และชุมชนพื้นที่ประสบภัยพิบัติภัย	สวท.	14,000,000	3,882,116	27.73	แผนงาน	1	68	ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาแล้วเสร็จ อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำแผนฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ
กิจกรรม 2.2 โครงการจัดทำระบบ Early Warning สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย - ดินถล่มในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา	สวท.	10,000,000	4,880,654	48.81	ระบบ	1 (64 หมู่บ้าน)	93	ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาแล้วเสร็จ อยู่ระหว่างการดำเนินการ
กิจกรรม 2.3 การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ (งบลงทุน)								
1) โครงการจัดหาพัฒนา ปรับปรุง อนุรักษ์ และฟื้นฟูแหล่งน้ำ	สพท./ สอน. / สทท. 1-10	860,831,300	440,914,357	51.22	แห่ง	203	70	ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 142 แห่ง อยู่ระหว่างดำเนินการจำนวน 64 แห่ง คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จตามสัญญา
2) ครุภัณฑ์	สพท./ สอน. / สทท. 1-11	10,000,000	5,206,963		รายการ	2		ครุภัณฑ์ทางวิทยาศาสตร์และอุทกวิทยา อยู่ระหว่างดำเนินการจัดซื้อ

รายการ แผนงาน / โครงการ / กิจกรรม	หน่วยงาน	งบประมาณ (บาท)			ผลการดำเนินงาน			
		งบฯ ที่ได้รับจัดสรร	ผลการเบิกจ่าย		หน่วยนับ	แผน	%	ผลสำเร็จของงาน
		จำนวน	จำนวน	%		จำนวน		
ยุทธศาสตร์ ง. พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมสนับสนุน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ								
กลยุทธ์ 3 พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดในทุกระดับ								
ผลผลิตที่ 3 การเสริมสร้างขีดความสามารถและส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ		57,740,500	55,048,039	95.34				
กิจกรรม 3.1 มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ อย่างเป็นระบบลุ่มน้ำ		57,740,500	55,048,039	95.34				
1) การดำเนินการจัดการบริหารลุ่มน้ำ 25 ลุ่มน้ำหลัก		47,740,500	45,156,216	94.59				
1.1) โครงการบริหารจัดการลุ่มน้ำและเครือข่าย เป็นระบบลุ่มน้ำ	สสป.	27,321,850		0.00	คณะ /เครือข่าย	29 / 84		บริหารจัดการลุ่มน้ำย่อยนาร่อง จำนวน 29 ลุ่มน้ำ ใน 25 ลุ่มน้ำหลัก จัดตั้งคณะทำงานลุ่มน้ำย่อย นาร่อง จำนวน 29 คณะ 84 เครือข่าย และมีการ จัดทำข้อมูลระดับหมู่บ้านในพื้นที่ลุ่มน้ำย่อยนาร่อง จำนวนรวม 128 อำเภอ 498 ตำบล 4,466 หมู่บ้าน
1.2) โครงการพัฒนาศักยภาพของประชาชน องค์กรลุ่มน้ำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ เครือข่าย	สสป.	20,418,650		0.00	คน	12,000	25.465 (212 %)	พัฒนาศักยภาพของประชาชน องค์กรลุ่มน้ำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเครือข่ายเพื่อ เพิ่มขีดความสามารถทางด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ ซึ่งมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผ่าน การประเมินผล จำนวน 25,465 คน
2) การสนับสนุนเสริมสร้างความเข้มแข็งบุคลากร ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในระดับ ท้องถิ่น	สบจ.	10,000,000	9,891,823	98.92	คน	10,000	19.836 (198 %)	ดำเนินการฝึกอบรม และ เตรียมความพร้อม ให้แก่ผู้นำชุมชน และผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นซึ่งอยู่ในพื้นที่ดำเนินการแก้ไขปัญหา การขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค ระยะที่ 2 จำนวน 59 จังหวัด เรียบร้อยแล้ว

แผนภูมิแสดง ผลการเบิกจ่าย งบประมาณ (ปกติ) ประจำปี 2550

ล้านบาท

ส่วนที่ 2 ผลการปฏิบัติราชการ

2.1 ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ

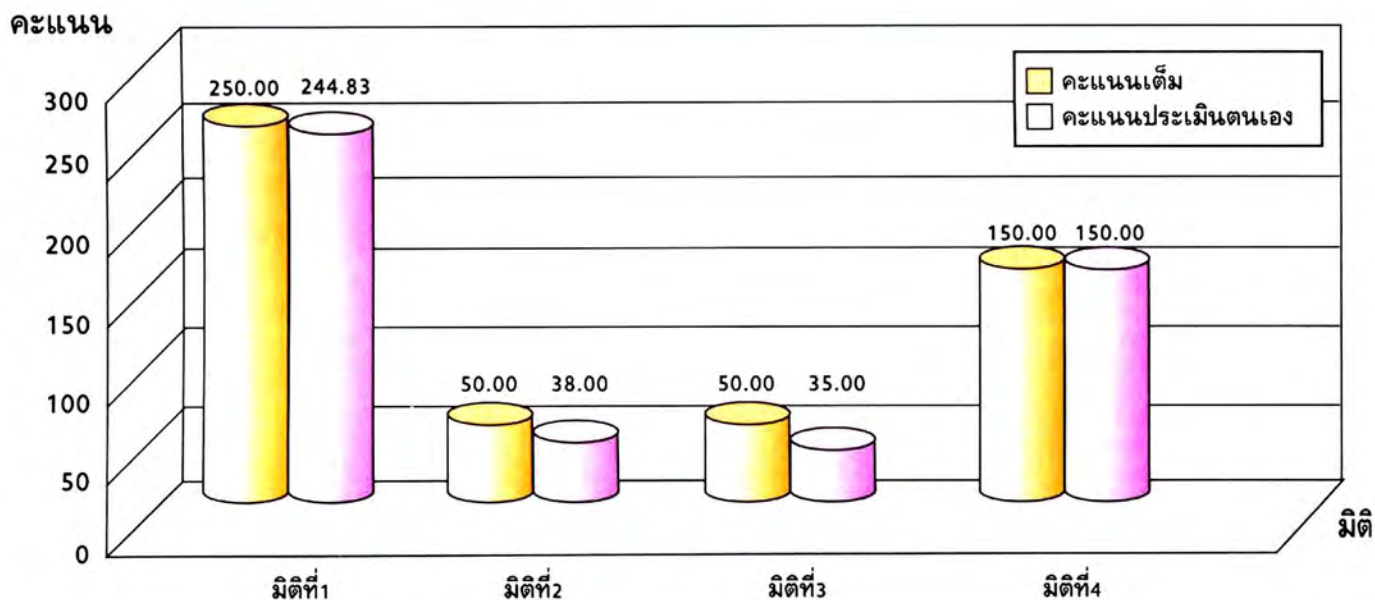
กรมทรัพยากรน้ำ ได้จัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการภายใต้กลุ่มภารกิจด้านทรัพยากรน้ำในแผ่นดิน เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 การประเมินผลประกอบด้วย 4 มิติ 20 ตัวชี้วัด

ลำดับที่	ตัวชี้วัด	เป้าหมายปี 2550	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลประโยชน์	
				ผลงาน	คะแนน
มิติที่ 1	ด้านประสิทธิผล: แผนปฏิบัติราชการของกระทรวง		10		44.83
1	1.1 พื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีและพื้นที่ป่าตามกฎหมายป่าไม้ไม่ได้รับการป้องกันดูแลรักษาให้คงไว้ซึ่งความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ				
	1.1.1 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการป้องกันดูแลรักษาพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายและตามมติคณะรัฐมนตรีและพื้นที่ป่าตามกฎหมายป่าไม้	ระดับ 5	1	เฉลี่ย 3.8	3.8
	1.1.2 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการป้องกันดูแลรักษาพื้นที่ป่าชายเลน	ระดับ 5	1	ระดับ 5	5
	1.2 ระดับความสำเร็จของการจัดทำระบบฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในระดับชุมชนและระดับระบบนิเวศ				
	1.2.1 ระดับชุมชน	ระดับ 5	1	ระดับ 4	4
	1.2.2 ระดับระบบนิเวศ	ระดับ 5	1	ระดับ 5	5
	1.3 ระดับความสำเร็จเฉลี่ยของจำนวนลุ่มน้ำที่มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการเป็นระบบลุ่มน้ำ	ระดับ 5	1	ระดับ 5	5
	1.4 ร้อยละของจำนวนหมู่บ้านเป้าหมายที่มีน้ำอุปโภคบริโภค	ร้อยละ 20	1.5	ร้อยละ 42.62	5
	1.5 ร้อยละของจำนวนสถานีตรวจวัดที่มีดัชนีคุณภาพอากาศและเสียง อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน				
	1.5.1 คุณภาพอากาศ	ร้อยละ 60	0.75	ร้อยละ 76.7	5
	1.5.2 คุณภาพเสียง	ร้อยละ 62	0.75	ร้อยละ 65.52	3.704
	1.6 ระดับความสำเร็จของการสนับสนุนกลุ่มจังหวัดในการฟื้นฟูคุณภาพน้ำของแม่น้ำท่าจีน	ระดับ 5	1	ระดับ 3	3
	1.7 ระดับความสำเร็จของการจัดตั้งศูนย์บริการร่วม	ระดับ 5	1	ระดับ 5	5
	ด้านประสิทธิผล: แผนปฏิบัติราชการของกลุ่มภารกิจ		15		75.00
2	2.1 ร้อยละของจำนวนบุคลากรของ อปท. และกลุ่มผู้ใช้น้ำในกลุ่มเป้าหมาย ที่เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการบริหารจัดการน้ำ ผ่านการทดสอบหรือการปฏิบัติงานจริง ตามเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ 100	5	ร้อยละ 100	5
	2.2 ระดับความสำเร็จเฉลี่ยของการสนับสนุนให้หมู่บ้านเป้าหมายได้รับการแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค	ระดับ 5	5	ระดับ 5	5
	2.3 ร้อยละของจำนวนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกิจของหน่วยงาน ที่ประชาชนขอข้อมูลทางวิชาการ ได้รับการตอบสนองภายในระยะเวลาที่กำหนด เทียบกับจำนวนเรื่องทางวิชาการทั้งหมดของหน่วยงานที่ประชาชนขอมา	ร้อยละ 100	5	ร้อยละ 100	5

ลำดับที่	ตัวชี้วัด	เป้าหมายปี 2550	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลประเมิน	
				ผลงาน	คะแนน
	ด้านประสิทธิผล: แผนปฏิบัติการของกรมหรือเทียบเท่า		25		125.00
3	3.1 ร้อยละความสำเร็จของจำนวนหมู่บ้านที่ได้รับการสนับสนุนด้านเทคนิควิชาการให้เกิดระบบประปาหมู่บ้านเพื่อการอุปโภคบริโภค เทียบกับจำนวนหมู่บ้านเป้าหมายที่กำหนด	ร้อยละ 100	3	ร้อยละ 100	5
	3.2 ร้อยละของจำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟู เทียบกับเป้าหมายที่กำหนด	ร้อยละ 100	3	ร้อยละ 100	5
	3.3 ร้อยละของจำนวนหมู่บ้านในพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม-ดินถล่ม มีระบบแจ้งเตือนภัย เทียบกับ	ร้อยละ 90	3	ร้อยละ 93.75	5
	3.4 ร้อยละความสำเร็จของการติดตั้งระบบตรวจวัดและจัดตั้งศูนย์ข้อมูลภูมิภาค ในพื้นที่ลุ่มน้ำชีตอนบน และลุ่มน้ำมูลตอนบน	ร้อยละ 100	3	ร้อยละ 100	5
	3.5 ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในพื้นที่ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก และลุ่มน้ำบางปะกง ปราจีนบุรี ตามกระบวนการงบประมาณ เพื่อการแก้ไขปัญหา การขาดแคลนน้ำในพื้นที่ภาคตะวันออก/พื้นที่อุตสาหกรรม และพื้นที่ภาคการเกษตร	ร้อยละ 100	3	ร้อยละ 100	5
	3.6 ร้อยละของจำนวนประชาชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนองค์กรลุ่มน้ำ ที่เข้าร่วมในกิจกรรมการให้ความรู้ และกิจกรรมด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เทียบกับ เป้าหมายที่กำหนด	ร้อยละ 100	3		5
	3.7 ระดับความสำเร็จในการจัดทำรายงานประจำปี 2548 (Annual Report)	ระดับ 5	3		5
4	ระดับความสำเร็จของการปรับปรุงการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับ 5	5		5
มิติที่ 2	ด้านคุณภาพการให้บริการ		10		38.00
5	ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ 85	3	N/A	1
6	ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ พัฒนาระบบราชการ	ระดับ 5	3	ระดับ 5	5
7	ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบ	ระดับ 5	4	ระดับ 5	5
มิติที่ 3	ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ		10		35.99
8	ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของอัตราการใช้เงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน	ร้อยละ 73	3	เฉลี่ย 1.66	1.6642
9	ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงาน ของส่วนราชการ	ระดับ 5	2	เฉลี่ย 3.0	3
10	ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการลดรอบระยะเวลา ของขั้นตอนการปฏิบัติการของส่วนราชการ	ระดับ 5	3	ร้อยละเฉลี่ย 51.50	5
11	ร้อยละของงบประมาณที่สามารถประหยัดได้	ร้อยละ 5	2	ร้อยละ 11.86	5
มิติที่ 4	ด้านการพัฒนาองค์กร		30		150
13	ระดับความสำเร็จของแผนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนประเด็น ยุทธศาสตร์	ระดับ 5	3	ระดับ 5	5
14	ระดับคุณภาพของการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของ ส่วนราชการ	ระดับ 5	4	ระดับ 5	5
15	ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนและนำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง ไปสู่การปฏิบัติ	ระดับ 5	10	ระดับ 5	5

ลำดับที่	ตัวชี้วัด	เป้าหมายปี 2550	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลประเมิน	
				ผลงาน	คะแนน
16	ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ	ระดับ 5	3	ระดับ 5	5
17	ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของการดำเนินงานตามแผนพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ	ระดับ 5	7	ระดับ 5	5
20	ระดับความสำเร็จของการถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายของระดับองค์กรสู่ระดับบุคคล	ระดับ 5	3	ระดับ 5	5
รวม			100	500	468.82
คะแนนเต็ม				5	4.69

แผนภูมิแสดงผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติราชการตามคำรับรอง การปฏิบัติราชการแยกตามมิติ

- มิติที่ 1** ด้านประสิทธิผล: แผนปฏิบัติราชการของกระทรวง
 ด้านประสิทธิผล: แผนปฏิบัติราชการของกลุ่มภารกิจ
 ด้านประสิทธิผล: แผนปฏิบัติราชการของกรมหรือเทียบเท่า
- มิติที่ 2** ด้านคุณภาพการให้บริการ
- มิติที่ 3** ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ
- มิติที่ 4** ด้านการพัฒนาองค์กร

ส่วนที่ 3 รายงานการเงิน

กรมทรัพยากรน้ำ
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2549

สินทรัพย์

(หน่วย:บาท)

สินทรัพย์หมุนเวียน

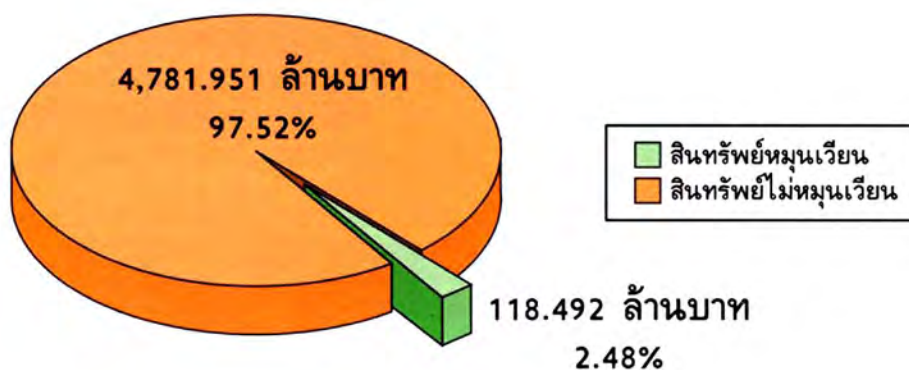
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	46,666,440.39
ลูกหนี้ระยะสั้น	37,775,559.16
รายได้ค้างรับ	26,306,372.17
สินค้าและวัสดุคงเหลือ	7,708,043.03
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	36,416.67
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	118,492,831.42

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

ลูกหนี้ระยะยาว	- 18,072.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)	221,213,330.02
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน (สุทธิ)	1,718,187,035.39
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	2,724,076,015.98
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	4,663,458,309.39

รวมสินทรัพย์

4,781,951,140.81

กรมทรัพยากรน้ำ
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2549

หนี้สิน

(หน่วย:บาท)

หนี้สินหมุนเวียน

เจ้าหนี้ระยะสั้น	46,155,262.62
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	2,927,580.68
รายได้รับล่วงหน้า	119,000.00
รายได้รอการรับรู้ระยะสั้น	- 3,400.00
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	300,000.00
เงินรับฝากระยะสั้น	28,995,363.59
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	26,356,588.65

รวมหนี้สินหมุนเวียน

104,850,395.54

หนี้สินไม่หมุนเวียน

เงินอุดหนุนจากรัฐบาลระยะยาว	2,400,000.00
-----------------------------	--------------

รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน

2,400,000.00

รวมหนี้สิน

107,250,395.54

สินทรัพย์สุทธิ

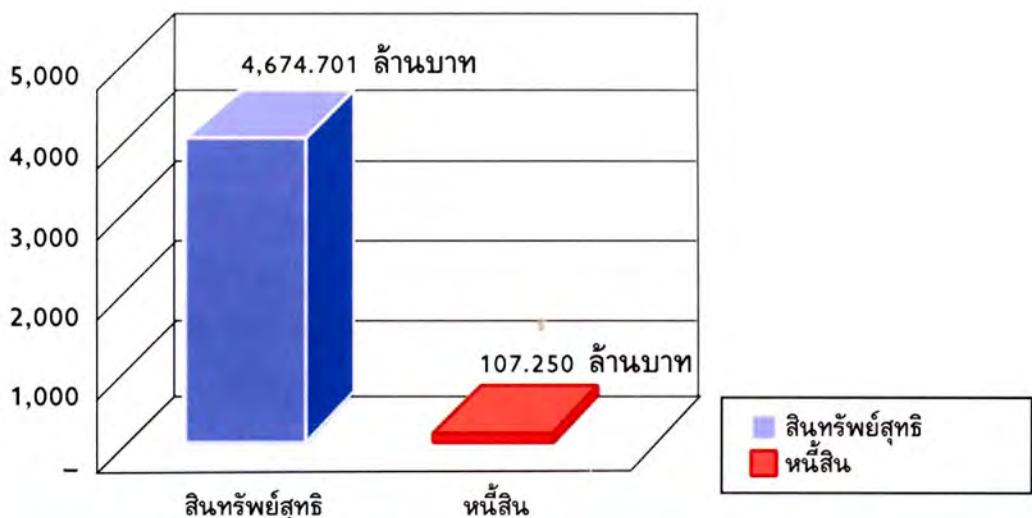
4,674,700,745.27

สินทรัพย์สุทธิ

ทุน	423,672,610.81
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	4,251,028,134.46

รวมสินทรัพย์สุทธิ

4,674,700,745.27

กรมทรัพยากรน้ำ
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2549

รายได้จากการดำเนินงาน

(หน่วย:บาท)

รายได้จากรัฐบาล

รายได้จากงบประมาณประจำและงบกลาง

1,618,438,819.38

รายได้จากงบประมาณลงทุน

653,549,235.74

รวมรายได้จากรัฐบาล

2,271,988,055.12

รายได้จากแหล่งอื่น

รายได้

58,427,710.44

รวมรายได้จากแหล่งอื่น

58,427,710.44

รวมรายได้จากการดำเนินงาน

2,330,415,765.56

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายบุคลากร

624,988,564.08

ค่าบำเหน็จบำนาญ

75,102,761.68

ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม

36,713,740.29

ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

55,074,424.40

ค่าวัสดุและค่าใช้สอย

407,683,782.72

ค่าสาธารณูปโภค

34,741,935.95

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

110,398,663.77

ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน

12,190,599.76

ค่าใช้จ่ายอื่น

40,693,747.48

รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

1,397,588,220.13

รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

932,827,545.43

รายได้ / ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน

กำไร / ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์

- 13,600.00

รายการอื่น ๆ ที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน

411,763.00

รวมรายได้ / ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน

398,163.00

รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมตามปกติ

933,225,708.43

รายการพิเศษ

รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายก่อนรายการรายได้แผ่นดิน

933,225,708.43

กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 รายงานรายได้แผ่นดิน
 สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549

รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ

(หน่วย:บาท)

รายได้แผ่นดิน-นอกจากภาษี

รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

10,865,367.20

รายได้อื่น

62,128,689.14

รวมรายได้นอกจากภาษี

72,994,056.34

รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ

72,994,056.34

หัก รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง

-

รายได้แผ่นดินจัดสรรตามกฎหมาย

-

รายได้แผ่นดินสุทธิจากยอดถอนคืนและจัดสรรตามกฎหมาย

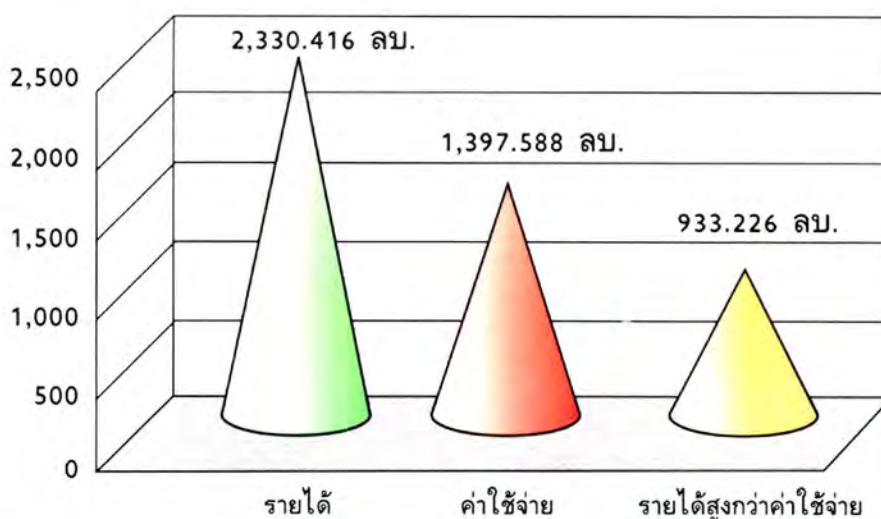
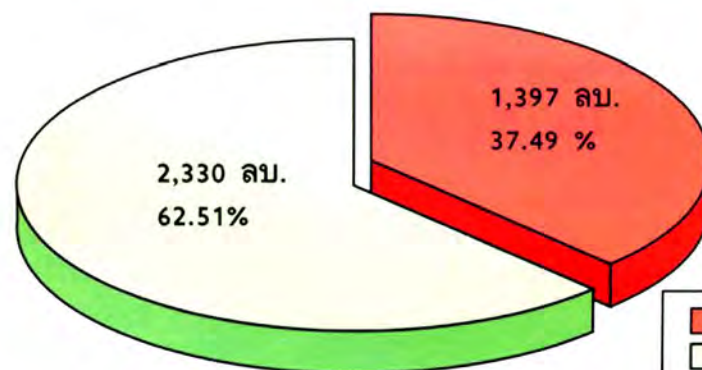
72,994,056.34

รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง

- 36,307,956.67

รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ

36,686,099.67

รายงานสรุปต้นทุนผลผลิต กรมทรัพยากรน้ำ ปี 2549

หน่วย : บาท

ผลผลิต / กิจกรรม				
ชื่อกิจกรรม	ปริมาณ	หน่วยนับ	ต้นทุน (บาท)	ต้นทุน/หน่วย (บาท)
1. การเสนอแนะนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ	6	แผน/ลุ่มน้ำ	131,969,641.392	21,994,940.232
1.1 จัดทำข้อเสนอแนะนโยบายและแผนมาตรการจัดการทรัพยากรน้ำในภาพรวมของประเทศและเชิงพื้นที่			2,240,100.377	
1.2 สร้างกลไกและเครื่องมือในการบริหารจัดการ			1,828,119.743	
1.3 ติดตาม กำกับ ประเมินผล			3,360,150.565	
1.4 การพัฒนาภูมิสารสนเทศแห่งชาติ			15,786,064.843	
1.5 เสนอแนะด้านบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ	6	แผน/ลุ่มน้ำ	106,404,767.896	17,734,127.983
1.6 การวิจัยเชิงบูรณาการของประเทศ			2,350,437.968	
2.การบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำ	186	แห่ง/ระบบ	1,009,494,968.514	5,427,392.304
2.1 พัฒนาและจัดหาแหล่งน้ำ			145,539,565.564	
2.2 อนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ			157,670,799.453	
2.3 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำและป้องกันวิกฤตน้ำ	1	ระบบ	115,171,460.415	115,171,460.415
2.4 ระบบเครือข่าย			38,478,479.873	
2.5 ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ			22,367,390.823	
2.6 การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ	185	แห่ง	530,267,272.387	2,866,309.580
3. การเสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	12,000	คน	115,418,570.014	9,618.214
3.1 พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของประชาชน องค์กรลุ่มน้ำ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น			15,080,146.916	
3.2 ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรลุ่มน้ำ องค์กรปกครองท้องถิ่นและเครือข่าย			52,763,787.404	
3.3 มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ	12,000	คน	47,574,635.694	3,964.553
รวม			1,256,883,179.920	

ส่วนที่ 4 ผลงานสำคัญ

1. ตำนานนโยบายและแผน

1.1 การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 25 ลุ่มน้ำ

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม การพัฒนาและจัดหาน้ำในรอบ 40 ปีที่ผ่านมาได้เน้นการจัดหาน้ำเพื่อการเพาะปลูกด้านการเกษตรเป็นหลัก ทำให้เกิดการใช้น้ำในภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับในปัจจุบันการเพิ่มของจำนวนประชากรและการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมที่ต้องทำการผลิตและการบริโภคเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดอย่างไม่มีขอบเขต ทำให้ความต้องการน้ำมีมากขึ้น และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำของประเทศเป็นระบบการใช้และเข้าถึงอย่างเสรี จึงมีการใช้น้ำอย่างไม่มีประสิทธิภาพและสร้างความขัดแย้งจากการแย่งชิงน้ำในยามขาดแคลน ระหว่างภาคการผลิตต่าง ๆ รวมทั้งระหว่างชนบทกับเมือง การสูญเสียพื้นที่ป่าต้นน้ำอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนและขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง นอกจากนี้ ยังขาดการบูรณาการในการจัดการน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการด้านความต้องการใช้น้ำ ไม่ได้กำหนดแนวทางหรือมาตรการที่ครอบคลุมในทุกด้าน รวมทั้งขาดการจัดลำดับความสำคัญที่ชัดเจนทำให้การแก้ไขปัญหาไม่มีประสิทธิภาพ

คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2543 เห็นชอบ "วิสัยทัศน์น้ำแห่งชาติ" และเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2543 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ "นโยบายน้ำแห่งชาติ" ซึ่งมีแนวทางกว้าง ๆ แต่ยังไม่ได้กำหนดรายละเอียดในเรื่องมาตรการต่าง ๆ ไว้ เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ มีการใช้น้ำที่มีความทั่วถึงและเป็นธรรมในอนาคต ดังนั้น กรมทรัพยากรน้ำ ได้เห็นความสำคัญดังกล่าวจึงจัดทำ **"แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 25 ลุ่มน้ำ"** โดยมีขั้นตอนของการศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล และทบทวนประเด็นปัญหาการดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาพรวมของประเทศ ที่คำนึงถึงการมีน้ำอุปโภคและบริโภคใช้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ การพัฒนาโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลาง การพัฒนาเกษตรน้ำฝน การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในกิจกรรมต่าง ๆ การเพิ่มผลผลิตด้านเกษตรกรรมและรายได้ของเกษตรกร การมีน้ำใช้ในพื้นที่ต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำ เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาพรวมของประเทศ ระดับกลุ่มลุ่มน้ำ และระดับลุ่มน้ำทั้ง 25 ลุ่มน้ำ ประกอบด้วย มาตรการ / กิจกรรม / แผนงาน / โครงการการจัดการพื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่กลางน้ำ พื้นที่ท้ายน้ำ และการบริหารจัดการในภาพรวม

1.2 การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสาน (Integrated Water Resources Management : IWRM)

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสาน (Integrated Water Resources Management : IWRM) เป็นกระบวนการในการส่งเสริมการประสานการพัฒนาและการจัดการ ดิน น้ำ ป่าไม้และทรัพยากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของสภาวะสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศและสามารถนำมาช่วยเหลือประเทศที่ประสบปัญหาที่เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำได้อย่างประหยัดและยั่งยืน

UCC - Water ได้เล็งเห็นความสำคัญ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนกับประเทศต่าง ๆ ในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในทุกด้านเพราะทรัพยากรน้ำมีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโลก ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับการสนับสนุนดังกล่าว ซึ่งประเทศไทยยังไม่มีทิศทางที่จะทำการจัดการบริหารทรัพยากรน้ำอย่างชัดเจน จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีการระดมความคิดเห็นจากองค์กร หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา นักวิชาการทางด้านทรัพยากรน้ำ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ได้รับผลกระทบในทุกด้านจากทรัพยากรน้ำเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ เมื่อเดือนมิถุนายน 2549 โดย UCC - Water กรมทรัพยากรน้ำและสมาคมทรัพยากรน้ำแห่งประเทศไทย ได้ร่วมกันดำเนินการดังกล่าว ซึ่งได้ผลลัพธ์ในระดับหนึ่งซึ่งยังไม่สมบูรณ์เพราะยังมีประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในขณะนี้ที่ยังมิได้นำมาพิจารณาหาทางแก้ไข

ดังนั้น กรมทรัพยากรน้ำจึงได้จัดการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อหารือสรุปสถานการณ์การแก้ไขปัญหาเร่งด่วน และแนวทางจัดทำแผนแม่บทการบริหารทรัพยากรน้ำ จากการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ ภายใต้โครงการ IWRM 2005 พร้อมทั้งยังครอบคลุมถึงยุทธศาสตร์ 25 ลุ่มน้ำของประเทศ ซึ่งผลของการประชุมนำไปสู่ข้อสรุปแนวทางแก้ไขปัญหาลำคัญ ๆ คือ สรุปสถานการณ์และการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนการบริหารทรัพยากรน้ำ ข้อเสนอแนะและแนวทางการจัดทำแผนแม่บทการบริหาร (ระยะกลางและระยะยาว) กรอบแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาพรวมของประเทศที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาข้อเท็จจริงของสถานการณ์ทรัพยากรน้ำในปัจจุบัน ซึ่งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้ง การทบทวนปรับปรุง โครงสร้างองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และสำนักงานเลขาธิการฯ เพื่อเป็นองค์กรหลักในการกำหนดแนวทางบริหารและกำกับดูแลการพัฒนาทรัพยากรน้ำของประเทศ

1.3 โครงการ Mega Project

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2548 รับทราบแผนการลงทุนในโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของภาครัฐ (Mega Project) ในช่วงปี 2549-2552 สาขาทรัพยากรน้ำ วงเงิน 200,000 ล้านบาท (ร้อยละ 12 ของวงเงินลงทุน Mega Project ทั้งหมด) และมอบให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของภาครัฐ กำกับติดตาม และเร่งรัดการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามแผนงาน และกรมทรัพยากรน้ำได้สรุปกรอบแนวทางการดำเนินงาน ประกอบด้วยการจัดการพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ ท้ายน้ำ และการบริหารจัดการ ดังนี้

- **การจัดการต้นน้ำลำธาร** โดยมีมาตรการการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพป่าในพื้นที่ต้นน้ำ ลำธาร และพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม การก่อสร้างฝายต้นน้ำลำธาร การปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ต้นน้ำ และในพื้นที่การเกษตรที่ลาดชัน
- **การจัดการพื้นที่กกลางน้ำ** ประกอบด้วย การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ การแก้ไขปัญหาหน้าท่วม
- **การแก้ไขปัญหาท้ายน้ำและชายฝั่ง** โดยมีมาตรการที่จะดำเนินการบริหารจัดการน้ำเสียจากชุมชน น้ำเสียอุตสาหกรรม น้ำเสียการเกษตร และการฟื้นฟูชายเลน เพื่อรักษาระบบนิเวศความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์น้ำ และลดการกัดเซาะชายฝั่ง
- **การบริหารจัดการ** โดยมีกิจกรรมได้แก่ การศึกษา สำรวจและออกแบบ การจัดการด้านองค์กร การติดตาม ประเมินผล และจัดทำฐานข้อมูล

สรุปงบประมาณที่เสนอดำเนินการ ปี 2549 ในส่วนของกรมทรัพยากรน้ำ

ลำดับ	กิจกรรม	จำนวน	งบประมาณ (ลบ.)
1	การจัดการต้นน้ำลำธาร ก่อสร้างฝายต้นน้ำ	306 แห่ง	53.36
2	การจัดการกลางน้ำ	130 โครงการ	7,255.08
2.1	การปรับปรุงแหล่งน้ำธรรมชาติ	109 โครงการ	567.10
2.2	การเก็บกักน้ำ	21 โครงการ	414.98
	- ฝายคอนกรีต	18 โครงการ	383.12
	- เสริมความมั่นคงเขื่อน และเพิ่มความจุ	3 โครงการ	31.86
2.3	น้ำอุปโภคบริโภค		6,273.00
	- ก่อสร้างและปรับปรุงระบบประปาหมู่บ้าน		6,273.00
	รวม	25 กลุ่มน้ำ	7,308.44

เนื่องจากปี 2549 ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ จึงปรับรวมกับแผนงานโครงการปี 2550 พร้อมจัดเข้าสู่แผนโครงการปี 2550-2552 Mega Project สาขาทรัพยากรน้ำต่อไป

1.4 คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.)

กรมทรัพยากรน้ำในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้ประมวลผล สรุปสาระสำคัญ การดำเนินงานของ กนช. ดังนี้

1.4.1 การกำหนดกรอบแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาคตะวันออกและโครงการอีสเทอร์นซีบอร์ด โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายพินิจ จารุสมบัติ) ประธานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ นำเข้าสู่การประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2548 และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักการลงทุนโครงการเร่งด่วน จำนวน 13 โครงการ เพื่อให้สามารถนำน้ำท่าจากลำน้ำธรรมชาติมาใช้ประโยชน์โดยเร็วภายในระยะสั้นและระยะปานกลาง มีการลงทุนการพัฒนาแหล่งน้ำและการกระจายน้ำของกลุ่มน้ำในภาคตะวันออก เชื่อมโยงระหว่างแหล่งน้ำใหม่เพิ่มเติม การทดแทนและแบ่งปันการใช้น้ำในพื้นที่อย่างเป็นระบบรวมทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำใหม่เพิ่มเติม ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงของการจัดสรรน้ำในระยะยาว พร้อมการบริหารจัดการน้ำในกลุ่มน้ำภาคตะวันออกแบบบูรณาการ มาตรการเสริมสร้างและแก้ไขปัญหาหลุ่มน้ำภาคตะวันออก

1. จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง บริษัทเอกชนผู้ใช้น้ำ บริษัท EAST WATER และประชาชนผู้ใช้น้ำทางการเกษตรและอุปโภคบริโภค เพื่อรับทราบปัญหาและหาแนวทางการแก้ไขปัญหา ร่วมกันอย่างเป็นธรรม

2. ได้มีการรณรงค์ให้ผู้ใช้น้ำได้ตระหนักถึงการใช้น้ำอย่างประหยัดและรู้คุณค่า
3. จัดให้มีมาตรการเปิด - ปิดน้ำเป็นเวลา ในแต่ละช่วงเวลาของการทำงานการใช้น้ำลง ร้อยละ 10
4. ตรวจสอบแนวท่อจ่ายน้ำและการผลิตน้ำ เพื่อลดการรั่วไหลและการสูญเสีย
5. การนำน้ำที่ผ่านการใช้แล้วมาบำบัด เพื่อนำน้ำกลับมาใช้ใหม่
6. การศึกษาแนวทางความเป็นไปได้ในการนำน้ำทะเลมาผลิตเป็นน้ำจืดไว้ใช้
7. การหาแหล่งน้ำจากบ่อน้ำบาดาล
8. การผันน้ำระหว่างแหล่งน้ำโดยเส้นท่อส่งน้ำ

1.4.2 กรอบแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2549
ประธานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (นายโมลิต ปันเปี่ยมราษฎร์) โดยสรุปผลการประชุม ดังนี้

1) การช่วยเหลือประชาชนระยะเร่งด่วน การช่วยเหลือราษฎร พื้นฟูพื้นที่ประสบอุทกภัย เพื่อให้สถานการณ์คืนสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

2) กรอบแนวทางการบรรเทาอุทกภัยระยะกลางและระยะยาว โดยกรมทรัพยากรน้ำในฐานะเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้เสนอกรอบแนวทางการจัดทำแผนแม่บทการบรรเทาอุทกภัยระยะกลางและระยะยาวเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2549 และมีมติเห็นชอบให้นำความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปประกอบการดำเนินการ โดยแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน 3 คณะ ดำเนินงานให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2550 เพื่อให้ทันในการเสนอของบประมาณที่จะต้องสะท้อนให้เห็นถึงผลความสำเร็จ ของแผนการดำเนินการโดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2551 เป็นต้นไป

คณะอนุกรรมการ 3 คณะ ประกอบด้วย

(1) คณะอนุกรรมการด้านการใช้ที่ดินและการป้องกันน้ำท่วม โดยมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นประธาน

(2) คณะอนุกรรมการด้านการเกษตรและการชลประทาน โดยมอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน

(3) คณะอนุกรรมการด้านการบริหารจัดการลุ่มน้ำ โดยมอบหมายให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธาน

โดยให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ประสานในรายละเอียด องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่กับประธานคณะอนุกรรมการในแต่ละคณะ

3) การจัดงานเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา พระบิดาแห่งการจัดการทรัพยากรน้ำ

คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้อนุมัติเห็นชอบตามฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เสนอให้มีการจัด "งานเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา พระบิดาแห่งการจัดการทรัพยากรน้ำ" เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในปีมหามงคล 2550 ที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ 80 พรรษา และด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ พระปรีชาสามารถ และพระอัจฉริยภาพในงานพัฒนาแหล่งน้ำและการจัดการทรัพยากรน้ำแล้ว โดยกำหนดวันจัดงานระหว่างวันที่ 22-23 มีนาคม 2550 ณ ห้องแกรนด์ไดมอนด์บอลรูม อิมแพคเมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

1.4.3 การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อศึกษา ประเมินผล และทบทวนบทบาทขององค์กรสูงสุดด้านทรัพยากรน้ำของประเทศไทย โดยมีคณะผู้ศึกษาประเมิน Peer Review ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ระดับสูงจากประเทศฟิลิปปินส์ เวียดนาม และมาเลเซีย รวมทั้งผู้แทนจาก GWPSEA และผู้แทนจากธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) เมื่อวันที่ 7-8 มีนาคม 2549

โดยมีประเด็นความเห็นและข้อเสนอที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.)

1.1 กนช. ควรเป็นหน่วยงานหลักด้านการมอบนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ เพื่อไปจัดทำแผนงานตามนโยบาย เช่นเรื่องกฎเกณฑ์การใช้ทรัพยากรน้ำ การแก้ไขปัญหา ข้อขัดแย้ง การปรับปรุงการให้บริการเรื่องน้ำ รวมถึงโครงสร้างนโยบายค่าน้ำที่คิณฑุน และกฎเกณฑ์ทางเศรษฐศาสตร์

1.2 คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติควรจะมีบทบาท หน้าที่ พร้อมอำนาจการตัดสินใจ ในด้านการอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบต่อโครงการขนาดใหญ่ ที่อาจส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำและสิ่งแวดล้อมโดยรวม และควรเร่งให้เกิดการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม

1.3 ควรผลักดันให้มีการผ่านร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ เพื่อความเป็นเอกภาพและมาตรการทางกฎหมาย ซึ่งจะบังเกิดผลต่อการบังคับใช้เพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาทรัพยากรน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

1.4 รัฐบาลไทยควรให้การสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร และสำนักงาน ทั้งในระดับชาติและระดับลุ่มน้ำเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยทำตามหลักของ IWRM

1.5 ควรเพิ่มบทบาทในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนที่กรมทรัพยากรน้ำได้ร่วมกับประชาชนจัดตั้งขึ้นเป็นคณะกรรมการลุ่มน้ำในระดับพื้นที่ 25 ลุ่มน้ำโดยให้การสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ พัฒนาและหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ซึ่งจะทำให้ได้รับความร่วมมือจากระดับท้องถิ่นมากขึ้น

2. เลขาธิการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

2.1 ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานทุกภาคส่วน และผู้นำภาคประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำ ที่มีส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศควรมีการประชุมหารือภายใน เพื่อกำหนดแนวทางการอนุรักษ์ พัฒนา และการแก้ไขปัญหา โดยขอนโยบายจากประธานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ

2.2 อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำควรออกคำสั่ง มอบนโยบายและกำหนดทิศทางไปยังบุคลากรของกรม เพื่อชี้แนะและทำความเข้าใจถึงบทบาทและการทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และควรมีการหารือร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยทำให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้รับการสนับสนุนในการปฏิบัติหน้าที่มากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน เพิ่มขีดความสามารถให้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ร่วมกันระหว่างประเทศในภูมิภาค โดยอาจขอรับการสนับสนุนจากองค์กรนานาชาติ เช่น ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย หรือธนาคารโลก เป็นต้น

1.5 การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ เพื่อจัดทำอนุบัญญัติออกตามความในพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่

1. ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตพื้นที่ลุ่มน้ำ ออกตามความในมาตรา 26 แห่งร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.

2. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้ทรัพยากรน้ำ 3 ประเภท ออกตามความในมาตรา 10, 11, 12 และ 13 แห่งร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ แต่เนื่องด้วยคณะเจรจาข้อตกลงและการประเมินการพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ คณะที่ 5 ได้พิจารณาแผนพัฒนากฎหมายของกรมทรัพยากรน้ำแล้วมีความเห็นว่า ควรชะลอการออกกฎหมายอนุบัญญัติออกไปก่อน เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทยังไม่ประกาศใช้ ดังนั้น กลุ่มงานนิติการ กรมทรัพยากรน้ำจึงได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจกฎหมายเกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ (ศึกษาเฉพาะการใช้น้ำอุปโภคบริโภคที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการประปา) ประกอบด้วยโครงการ 2 โครงการย่อยได้แก่ (1) โครงการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนในการบริหารกิจการประปาสัมพันธ์ (2) โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ (ศึกษาเฉพาะการใช้น้ำอุปโภคบริโภคที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการประปา)

ผลการดำเนินโครงการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตโครงการที่ขอรับและขอต่ออายุสัมปทานประกอบกิจการประปาครบทั้ง 24 โครงการแล้ว และได้สรุปแบบสอบถามนำเสนออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำเพื่อเสนอปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะผู้ให้สัมปทานตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม 2515 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการประปา เพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตให้สัมปทานประกอบกิจการประปาต่อไป

2. โครงข่ายปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค (โครงการน้ำกินน้ำใช้ทั่วไทย) ระยะที่ 1 ใน 16 จังหวัดนำร่อง

1. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2548 อนุมัติในหลักการให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำดำเนินการ "โครงการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค" เพื่อให้หมู่บ้านที่ยังไม่มีระบบประปา และหมู่บ้านที่มีระบบประปาอยู่เดิมแต่ไม่เพียงพอหรือใช้งานไม่ได้ ให้มีน้ำสะอาดสามารถใช้ได้ทั่วประเทศอย่างทั่วถึงและพอเพียงภายในปี 2551

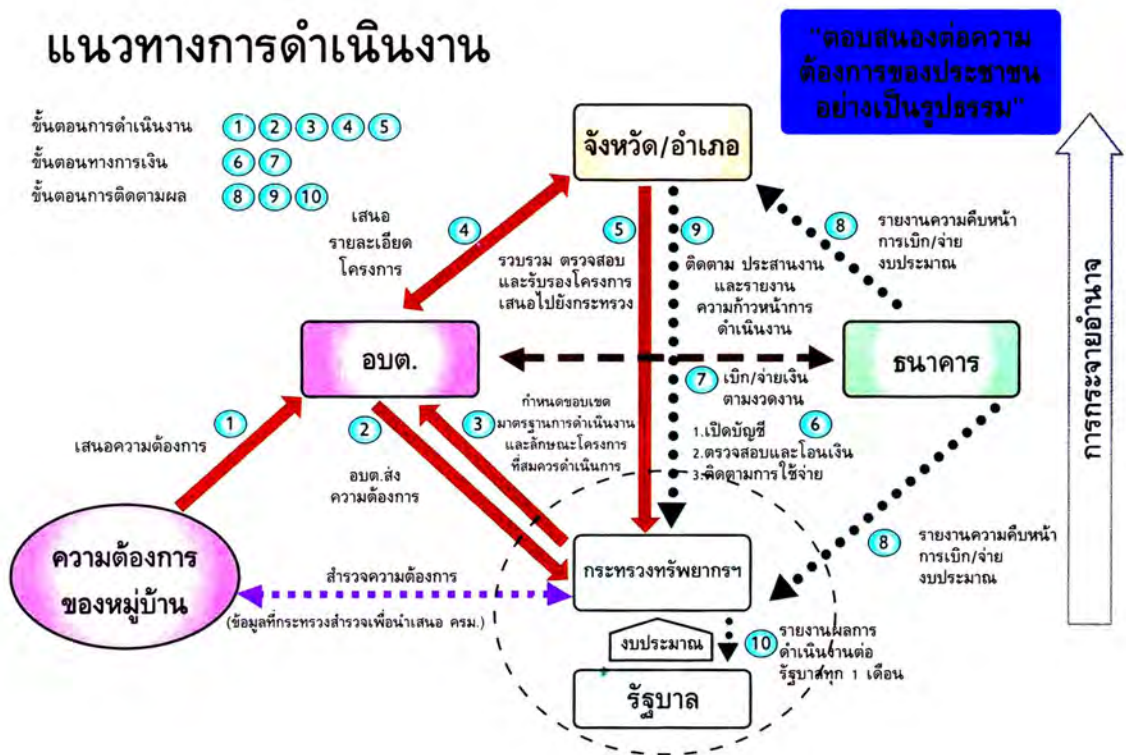
2. กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการสำรวจข้อมูลความต้องการน้ำอุปโภคบริโภค หมู่บ้านทั่วประเทศ จำนวน 50,270 หมู่บ้าน ปรากฏว่ามีระบบประปาแล้ว จำนวน 39,559 หมู่บ้าน ต้องการปรับปรุงระบบประปาที่ชำรุดหรือใช้งานไม่ได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถใช้งานได้ดี จำนวน 14,594 หมู่บ้าน และไม่มีระบบประปา จำนวน 10,711 หมู่บ้าน

3. คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2548 อนุมัติให้ดำเนินการ "โครงการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค" โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 (1 ต.ค. 2548 - 31 พ.ค. 2549) ในจังหวัดที่มีศักยภาพและความพร้อมในการปรับปรุงและก่อสร้างประปา 16 จังหวัด กำหนดเป้าหมายเร่งด่วนดำเนินการก่อสร้าง / ปรับปรุงระบบประปาหมู่บ้านทั้งสิ้น 5,436 แห่งงบประมาณ 9,437,310,036 บาท

ระยะที่ 2 ก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้านในส่วนที่เหลือ ให้ครอบคลุมทั่วประเทศภายในปี พ.ศ. 2551

ระยะที่ 3 พัฒนาแหล่งน้ำดิบ เพื่อเพิ่มความมั่นคงของระบบประปาหมู่บ้าน ที่มีอยู่ทั้งหมดให้สามารถเป็นแหล่งน้ำดิบเพื่อนำมาใช้ในระบบประปาอย่างยั่งยืนต่อไป

ผลการดำเนินงาน (ณ วันที่ 30 กันยายน 2549)	จำนวน (โครงการ)	จำนวน (บาท)
1. ทน. ได้ออนเงินให้ อบท. แล้ว	3,254	3,074,995,159
2. อบท. เซ็นสัญญาก่อหนี้ผูกพันแล้ว	3,222	3,002,546,283
3. อบท. เบิกจ่ายงบประมาณไปแล้ว		1,194,881,694
4. อบท. ดำเนินการก่อสร้าง/ปรับปรุงประปาหมู่บ้านแล้วเสร็จ	1,914	
4.1 โครงการที่แล้วเสร็จทั้งโครงการ (30.15%)	981	
4.2 โครงการที่แล้วเสร็จเฉพาะส่วนแรกของโครงการ (28.67%)	933	

ปัญหาและอุปสรรค

โครงการระยะที่ 1 ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผน เนื่องจากยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในส่วนที่จะใช้ดำเนินงานให้เต็มโครงการตามที่ได้ดำเนินการไปแล้ว 3,254 โครงการ งบประมาณ 1,960,305,279 บาท และโครงการส่วนที่เหลือที่ยังไม่ได้รับงบประมาณดำเนินการ จำนวน 2,182 โครงการ งบประมาณ 4,313,014,757 บาท รวมเป็นเงินงบประมาณทั้งสิ้น 6,273,320,036 บาท

แนวทางแก้ไข

1. ทส. ได้เสนอ กรม. เพื่อขอขยายเวลาการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค ระยะที่ 1 ออกไปจนถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2550 ขณะนี้อยู่ระหว่างรอความเห็นชอบจาก กรม.
2. เห็นควรให้มีคณะกรรมการน้ำกินน้ำใช้โดยมีองค์ประกอบคือ ผู้แทนสำนักงานงบประมาณเป็นประธาน และคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้แทนคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผู้แทนสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการชุดดังกล่าวจะมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย แผนงาน งบประมาณ และวิชาการ ในเรื่องน้ำกินน้ำใช้ของประเทศ
3. เห็นควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของ ทส.รับผิดชอบในเรื่องแผนงานในภาพรวมและสนับสนุนในด้านวิชาการ และกระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบในเรื่องงบประมาณและแผนปฏิบัติการประจำปี
4. ให้สำนักงานงบประมาณเป็นหน่วยงานกลางในการนัดหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชุมเพื่อพิจารณาหน้าที่และบทบาทความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน สำหรับการก่อสร้างระบบประปา

3. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ

3.1 โครงการบริหารจัดการองค์กรลุ่มน้ำและเครือข่ายเป็นระบบลุ่มน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยการจัดตั้งองค์กรลุ่มน้ำและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่เป้าหมาย 25 ลุ่มน้ำหลัก ตั้งแต่เริ่มศึกษา รวบรวมปัญหา ข้อมูล กำหนดแผนสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบดังนี้

1. จัดตั้งคณะอนุกรรมการลุ่มน้ำ 29 คณะ คณะทำงานวิชาการ 3 ด้าน จำนวน 67 คณะ คณะทำงานลุ่มน้ำสาขา/ย่อย จำนวน 144 คณะ คณะทำงานลุ่มน้ำระดับจังหวัด จำนวน 102 คณะ ระดับอำเภอ จำนวน 889 คณะ ระดับตำบล จำนวน 6,915 คณะ และผู้แทนหมู่บ้านละ 1 คน
2. จัดตั้งสำนักงานคณะอนุกรรมการลุ่มน้ำขึ้น 29 สำนักงาน เพื่อช่วยดำเนินการเป็นฝ่ายเลขานุการและการศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ การติดต่อประสานงานในพื้นที่ลุ่มน้ำ
3. สนับสนุนสร้างเครือข่ายลุ่มน้ำละ 3 เครือข่าย จำนวน 87 เครือข่าย
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการประชุมเพื่อกำหนดแผนงาน นำไปสู่การปฏิบัติของคณะอนุกรรมการและเครือข่าย

3.2 โครงการพัฒนาศักยภาพของประชาชน องค์กรลุ่มน้ำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่าย

1. เสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรให้แก่องค์กรลุ่มน้ำ รวม 25 ลุ่มน้ำหลัก จำนวน 12,000 คน ประกอบด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่ายทุกระดับ โดยสรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้
 - จัดสัมมนาแนวทางการบริหารจัดการลุ่มน้ำ 8 รุ่น จำนวน 974 คน
 - ประชุมเชิงปฏิบัติการแนวทางการบริหารจัดการลุ่มน้ำแบบบูรณาการโดยคำนึงถึงผลกระทบพื้นที่ท้ายน้ำชายฝั่ง 1 รุ่น จำนวน 48 คน
 - สัมมนาระดับภูมิภาคเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในอนุภูมิภาค ลุ่มน้ำแม่โขง : บทบาทของการศึกษาระดับสูงในการวางแผน นโยบาย และการส่งเสริม 1 รุ่น จำนวน 131 คน
 - เสริมสร้างขีดความสามารถ (ระดับลุ่มน้ำ 29 ครั้ง) จำนวน 2,124 คน
 - เสริมสร้างขีดความสามารถ (ระดับพื้นที่ 29 ครั้ง) จำนวน 7,549 คน
 - คู่มือประสานการบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ จำนวน 9,673 เล่ม
 - ประชุมรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน (เวทีชาวบ้าน) ในพื้นที่ 29 ลุ่มน้ำ ๆ ละ 2 ครั้ง จำนวน 58 ครั้ง จำนวน 5,064 คน
 - กิจกรรมวันอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลองแห่งชาติ ดำเนินการใน 75 จังหวัด จำนวน 11,870 คน
 - สนับสนุนเครือข่ายน้ำเดิม 261 เครือข่าย
 - เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ 29 ลุ่มน้ำ

2. เผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

- จัดทำหนังสือการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสาน (IWRM) ฉบับการ์ตูน
- จัดทำหนังสือเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ (ภาษาไทย - อังกฤษ)
- จัดทำจดหมายข่าวลุ่มน้ำ จำนวน 4 ครั้ง / ปี
- จัดทำสื่อโปสเตอร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระบบลุ่มน้ำ (สื่อนิทรรศการ)
- จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ (นิทรรศการ) จำนวน 20,000 แผ่น
- จัดทำเอกสารเผยแพร่ "เกร็ดความรู้ทรัพยากรธรรมชาติ"
- จัดทำ "สารน้ำรู้เรื่องน้ำ" เผยแพร่ทาง Website
- วันอนุรักษ์พัฒนา แม่น้ำ คู คลองแห่งชาติ (20 กันยายน 2549) คลองเจ้าเจ็ด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4. การศึกษา พัฒนาระบบสารสนเทศและแจ้งเตือนภัยต้นน้ำ

4.1 โครงการจัดทำระบบ Early Warning สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่มในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2547 ให้กรมทรัพยากรน้ำดำเนินโครงการจัดทำระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา ให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัยทั่วประเทศประมาณ 2,300 หมู่บ้าน โดยเร่งรัดดำเนินการตามระดับความเสี่ยงภัย

การติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) โดยการติดตั้งสถานีตรวจวัดปริมาณน้ำฝนอัตโนมัติ เมื่อเกิดฝนตกหนักติดต่อกัน จนกระทั่งปริมาณฝนเฉลี่ยในพื้นที่รับน้ำสูงขึ้นถึงระดับที่อาจเกิดอันตราย ระบบเตือนภัยก็จะส่งสัญญาณตามขั้นตอนการเตือนภัยที่กำหนดไว้โดยอัตโนมัติ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบซึ่งเป็นคนท้องถิ่น ได้กระจายข่าวไปยังประชาชนในหมู่บ้าน ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนบรรเทาภัยที่จะเกิด ตามที่ได้มีการซักซ้อมไว้

ดำเนินการติดตั้งระบบแจ้งเตือนภัย ครอบคลุมหมู่บ้านพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม-ดินถล่ม ปี 2548 จำนวน 340 หมู่บ้าน และ ปี 2549 จำนวน 640 หมู่บ้าน

4.2 โครงการศึกษาผลกระทบจากคลื่นยักษ์ที่มีต่อทรัพยากรน้ำในแผ่นดิน

จากเหตุการณ์แผ่นดินไหวขนาด 9 ริคเตอร์ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 บริเวณทะเลฝั่งตะวันตกของเกาะสุมาตราตอนเหนือ ทำให้เกิดคลื่นยักษ์สึนามิพัดถล่มชายฝั่งทะเลอันดามันในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย รวม 6 จังหวัด ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตทรัพย์สินและทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมมากมาย รวมถึงทรัพยากรน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำ ในฐานะเป็นหน่วยงานดูแลด้านทรัพยากรน้ำและการบริหารจัดการน้ำ จึงตั้งโครงการศึกษาผลกระทบจากคลื่นยักษ์ที่มีต่อทรัพยากรน้ำในแผ่นดิน เพื่อประเมินผลกระทบด้านทรัพยากรน้ำ ผลกระทบต่อชุมชน ผู้ประกอบการ และเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย รวมทั้งทบทวนจัดทำแผนการพัฒนาฟื้นฟูแหล่งน้ำในพื้นที่ประสบภัย โดยสรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษาผลกระทบจากคลื่นยักษ์ที่มีต่อทรัพยากรน้ำ และทบทวนแผนงานโครงการฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ประสบภัย
2. ศึกษาจัดทำโครงการน้ำร่องในระดับลุ่มน้ำ เพื่อแก้ปัญหากระทบ พร้อมทั้งออกแบบรายละเอียดโครงการ
3. ประชุมเชิงปฏิบัติการและเก็บข้อมูลในพื้นที่โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
4. จัดทำฐานข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ในพื้นที่ประสบภัย

ภาพระบบเตือนภัยและการเตือนอัตโนมัติที่สถานีสนาม

4.3 โครงการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบระบบการเตือนภัยน้ำท่วมพื้นที่ลุ่มน้ำ

ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเพื่อใช้ในระบบการพยากรณ์และเตือนภัยน้ำท่วมตามเวลาจริง โดยการประยุกต์ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ร่วมกับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์และระบบฐานข้อมูล เพื่อสามารถแสดงผลเชิงพื้นที่เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารจัดการน้ำท่วม ผลงานโดยสรุป ดังนี้

1. ดำเนินการสำรวจพื้นที่ และทำ cross section ลำน้ำปิง
2. จัดทำโปรแกรมการวิเคราะห์และประมวลผลเชิงพื้นที่ในระบบพยากรณ์และเตือนภัยน้ำท่วมลุ่มน้ำปิงตอนบน

4.4 โครงการพัฒนาชั้นข้อมูล GIS ขอบเขตลุ่มน้ำและขอบเขตการปกครองจากระบบแผนที่ภูมิประเทศ

1:50,000 L7017 เป็น L7018

- เพื่อพัฒนาชั้นข้อมูล GIS ขอบเขตการปกครองให้ซ้อนทับ (overlay) กับแนวเขตการปกครอง โดยอ้างอิงระบบแผนที่ภูมิประเทศ 1:50,000 L7017 จำนวน 830 ระวัง และขอบเขตลุ่มน้ำ

- เพื่อพัฒนาชั้นข้อมูล GIS ขอบเขตลุ่มน้ำและขอบเขตการปกครองจากระบบแผนที่ภูมิประเทศ 1:50,000 L7017 เป็น L7018

4.5 การศึกษา พัฒนากลไกระบบฐานข้อมูลอุทกวิทยา

1. การพัฒนาระบบฐานข้อมูล การจัดเก็บและบริการข้อมูลอุทกวิทยา

- เพื่อพัฒนาและขยายขีดความสามารถของระบบการจัดเก็บข้อมูลอุทกวิทยาของกรมทรัพยากรน้ำให้สามารถรองรับข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้

- เพื่อพัฒนาระบบบริการข้อมูลอุทกวิทยาอิเล็กทรอนิกส์(e-hydro)

- เพื่อพัฒนาและปรับปรุงระบบสำรองข้อมูลอุทก-อุตุนิยมวิทยา

โปรแกรมระบบฐานข้อมูลอุทกวิทยา

- 1) เป็น Web-Based Application
- 2) ใช้งานผ่าน Web Browser
- 3) บันทึกข้อมูลจากศูนย์สำรวจอุทกวิทยา
 - ข้อมูลระดับน้ำ / ปริมาณน้ำ / ปริมาณตะกอน / อุตุนิยมวิทยา
- 4) วิเคราะห์และประมวลผลได้แบบ Online/Offline
- 5) มีความสะดวก และรวดเร็ว
- 6) สามารถตรวจสอบ ติดตามและแก้ไขปัญหาในส่วนที่เกี่ยวข้องได้ทันที่

2. การจัดตั้งสถานีเครือข่ายอุทกวิทยาอย่างเป็นระบบ

- เพื่อจัดตั้งเครือข่ายสถานีอุทกวิทยาในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ใน 3 ลุ่มน้ำสาขา คือ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ 3 ลุ่มน้ำคลองกลาย และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ 4

- เพื่อจัดทำระบบสารสนเทศข้อมูลอุทกวิทยาและอุตุนิยมวิทยา ในลุ่มน้ำเป้าหมาย

การเชื่อมโยงของระบบฐานข้อมูลเดิม (Hydro Webbase) และระบบฐานข้อมูลในโครงการใหม่ (IS Hydro)

4.6 การจัดตั้งสถานีเครือข่ายอุทกวิทยาอย่างเป็นระบบลุ่มน้ำ

1) สถานีอุทกวิทยา

1.1) สถานีหลักจะประกอบด้วยการติดตั้งเครื่องวัดระดับน้ำอัตโนมัติแบบลูกลอย และ / หรือติดตั้งเครื่องวัดระดับน้ำอัตโนมัติพร้อมระบบสื่อสาร

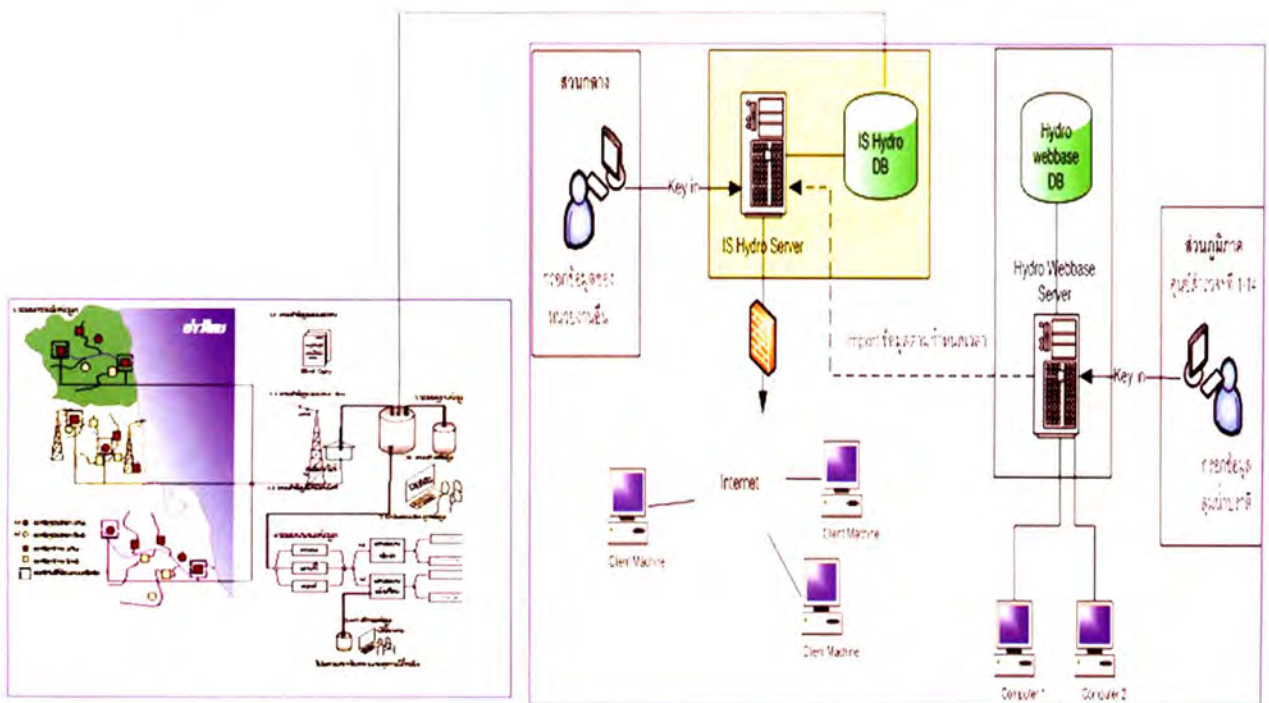
1.2) สถานีรองจะเป็นการติดตั้งเสาวัดระดับน้ำ

2) สถานีอุตุนิยมวิทยา

2.1) สถานีหลักจะประกอบด้วยการติดตั้งสถานีอุตุนิยมวิทยารูปแบบขนาดมาตรฐานและ / หรือสถานีอุตุนิยมวิทยาอัตโนมัติพร้อมระบบสื่อสาร

2.2) สถานีรองจะเป็นการติดตั้งสถานีอุตุนิยมวิทยารูปแบบขนาดกลางและขนาดเล็กตามลำดับ

การเชื่อมโยงข้อมูลในการศึกษา พัฒนากลไกระบบฐานข้อมูลอุทกวิทยา กิจกรรมที่1 และกิจกรรมที่2

(กิจกรรมที่2) การจัดตั้งสถานีเครือข่ายอุทกวิทยา
อย่างเป็นระบบลุ่มน้ำ

(กิจกรรมที่1) การพัฒนาระบบฐานข้อมูล
การจัดเก็บและบริการข้อมูลอุทกวิทยา

5. การอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้น้ำอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน

5.1 การศึกษาระบบเครือข่ายน้ำในประเทศ

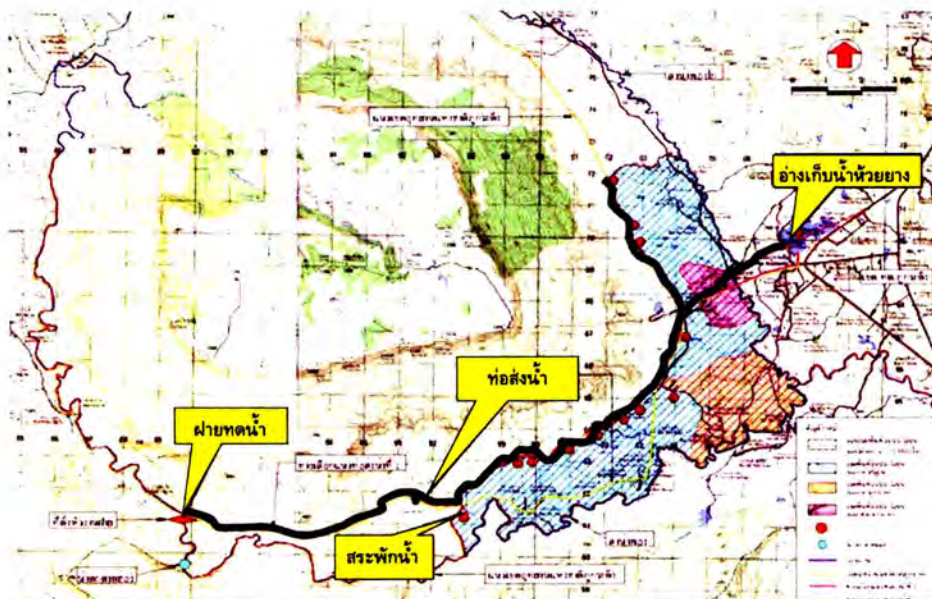
ลักษณะของระบบโครงข่ายน้ำเป็นระบบที่เชื่อมโยงแหล่งน้ำหลายแหล่งเข้าด้วยกันเพื่อให้สามารถบริหารจัดการน้ำจากหลายแหล่งร่วมกันให้เกิดประสิทธิภาพสูงในการบริหารจัดการแหล่งน้ำและในการจัดส่งน้ำให้แก่พื้นที่เป้าหมายที่ต้องการใช้น้ำ นอกจากนั้นยังทำให้เกิดความมั่นคงของระบบแหล่งน้ำที่เชื่อมโยงกันทำให้ผู้ใช้น้ำมีความมั่นใจว่าจะได้รับน้ำในปริมาณที่เพียงพอในเวลาที่เหมาะสมอย่างแน่นอน สม่่าเสมอ ประกอบด้วย

5.1.1 โครงการศึกษาความเหมาะสมและสำรวจออกแบบ ระบบเครือข่ายน้ำภูเขา น้ำตกตาดฮ้อง-อ่างเก็บน้ำห้วยยาง อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย

สืบเนื่องในแต่ละปีที่ผ่านมา อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย ได้ประสบปัญหาภัยแล้งและฝนทิ้งช่วงทำให้ราษฎรทำการเกษตรไม่คุ้มกับการลงทุนเนื่องจากความไม่แน่นอนของปริมาณน้ำฝนและขาดแคลนแหล่งกักเก็บน้ำที่มีขนาดเพียงพอ เป็นสาเหตุให้ราษฎรในพื้นที่อพยพไปหางานทำในต่างพื้นที่

ดังนั้นโครงการระบบเครือข่ายน้ำภูเขา น้ำตกตาดฮ้อง-อ่างเก็บน้ำห้วยยางจะเป็นโครงการศึกษาที่จะนำน้ำต้นทุนจากต้นน้ำของน้ำตกตาดฮ้อง ส่งน้ำไปยังจุดพักน้ำซึ่งเป็นสระเก็บน้ำของชุมชนและอ่างเก็บน้ำห้วยยาง ในตำบลศรีฐานและตำบลภูกระดึง ก่อนจ่ายน้ำไปยังพื้นที่ที่ต้องการใช้น้ำในด้านเกษตร อุปโภค-บริโภค อุตสาหกรรม ฯลฯ โดยมีเป้าหมายดำเนินการดังนี้

1. นำน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดที่ไม่กระทบต่อระบบนิเวศ
2. ยกระดับคุณภาพชีวิตและแก้ปัญหาความยากจนของราษฎรในพื้นที่
3. เพิ่มความชุ่มชื้นให้กับชั้นดินและใช้ดับไฟป่าบริเวณดินเขาอุทยานแห่งชาติภูกระดึง

รูป 5.1.1.1 ที่ตั้งโครงการและองค์ประกอบของโครงการ

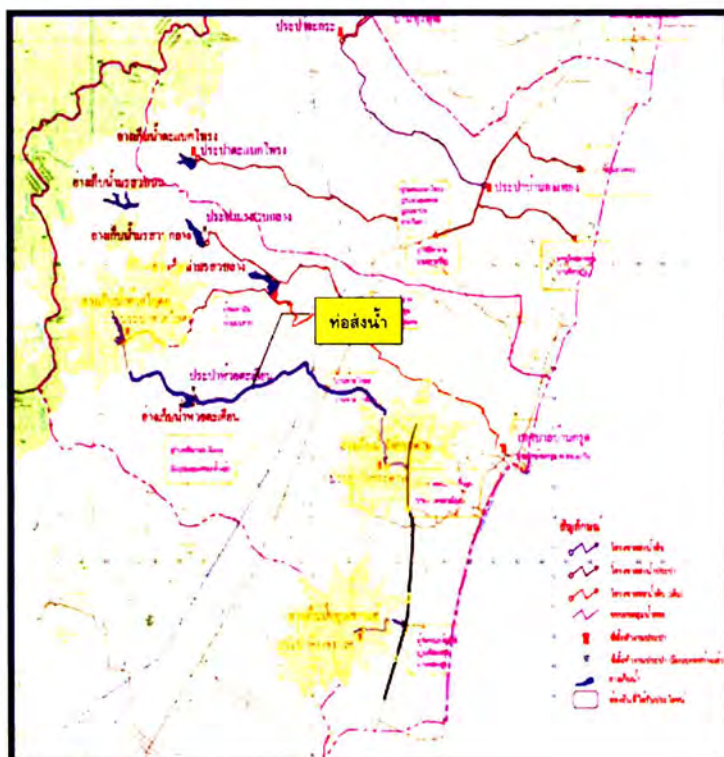
รูปที่ 5.1.1.2 สภาพสระเก็บน้ำที่จะนำน้ำมาเติม

5.1.2 โครงการศึกษาความเหมาะสมและสำรวจออกแบบระบบเครือข่ายน้ำห้วยสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปัญหาการขาดแคลนน้ำดิบที่มีคุณภาพสำหรับการผลิตน้ำประปาเป็นปัญหาลำคัญประการหนึ่ง ในกลุ่มปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค แหล่งน้ำดิบกำลังประสบปัญหาด้านคุณภาพมากขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเป็นผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการบุกรุกทำลายป่า การทำการเกษตรอย่างเข้มข้น และการใช้สารเคมีต่างๆ เกินความจำเป็นและขาดความระมัดระวัง อ่างเก็บน้ำห้วยสะแก และอ่างเก็บน้ำบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ก็เป็นพื้นที่หนึ่งที่ประสบปัญหาดังกล่าว

ระบบเครือข่ายน้ำห้วยสะแก เป็นการศึกษาหาแนวทางปรับปรุงเพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำเดิมคืออ่างเก็บน้ำห้วยไก่อ่ต้อ และทำการส่งน้ำไปยังอ่างเก็บน้ำวังกระดาศและอ่างเก็บน้ำหุบเขาวงศ์ซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำที่สร้างขึ้นใหม่ และทำระบบน้ำผลิตน้ำประปาส่งไปยังพื้นที่ต้องการใช้น้ำในด้านเกษตร อุปโภค-บริโภค การท่องเที่ยว ฯลฯ โดยมีเป้าหมายดำเนินการดังนี้

1. นำน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดที่ไม่กระทบต่อระบบนิเวศ
2. ยกระดับคุณภาพชีวิตและแก้ปัญหาความยากจนของราษฎรในพื้นที่

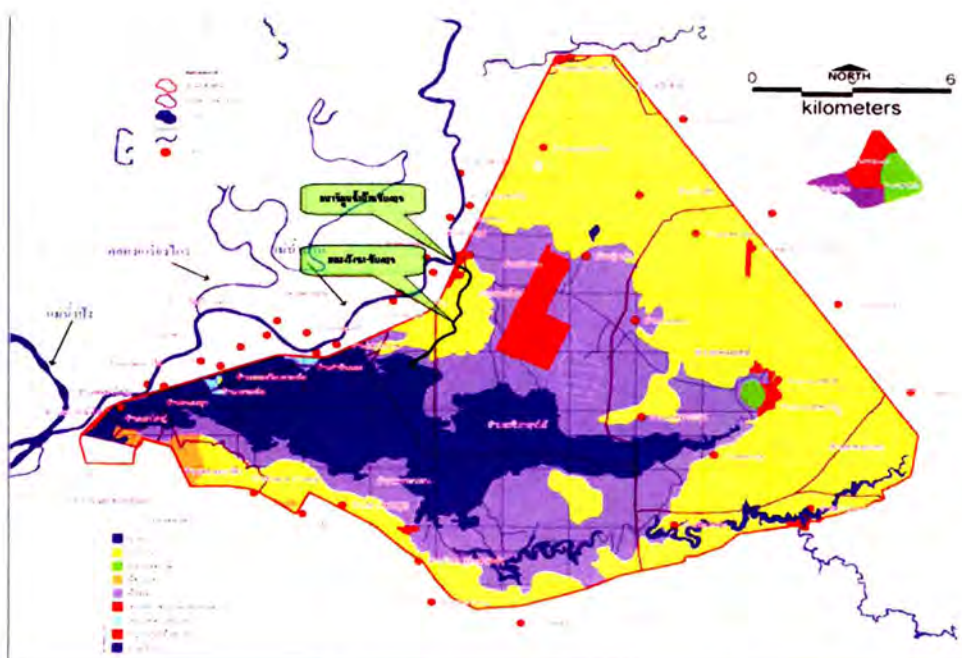
รูปที่ 5.1.2.1 พื้นที่ศึกษาแบ่งตามลุ่มน้ำสาขา

5.1.3 โครงการศึกษาความเหมาะสมและสำรวจออกแบบ ระบบเครือข่ายน้ำบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์

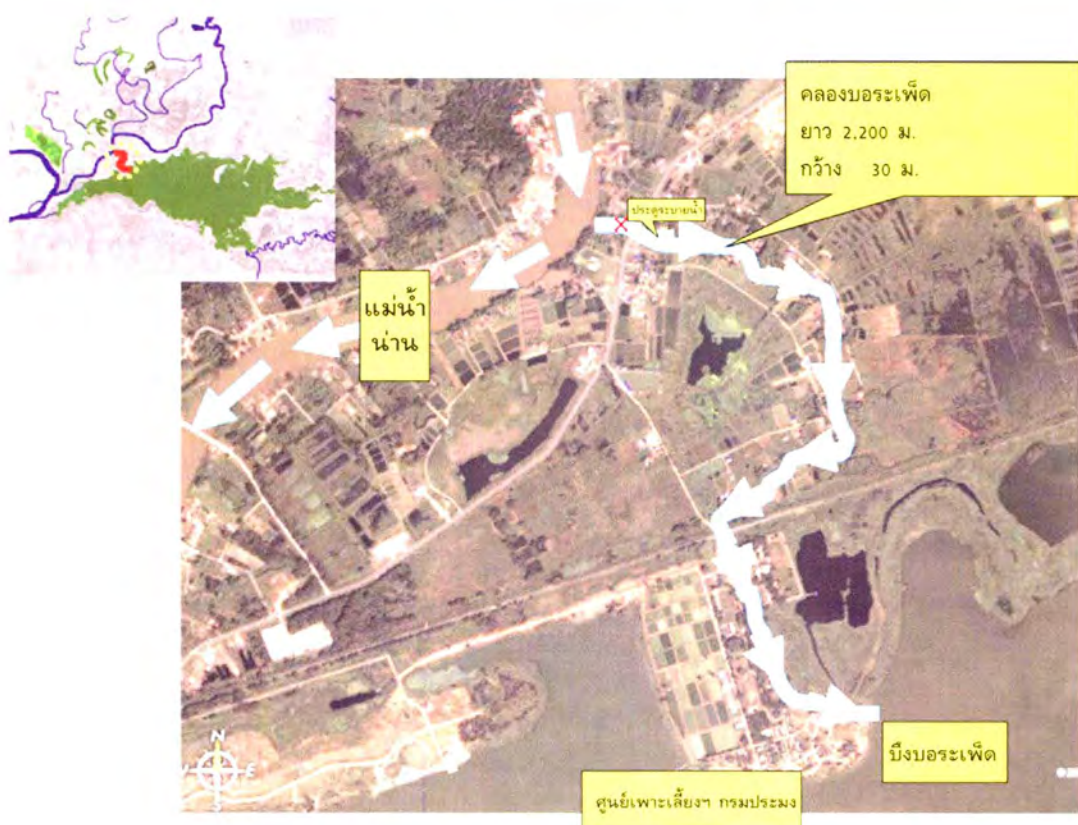
บึงบอระเพ็ดเป็นแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่ เป็นแหล่งประมงน้ำจืดที่สำคัญ เป็นที่อาศัยของนกน้ำและสัตว์ป่าหลายชนิด นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสวยงาม และบริเวณโดยรอบเป็นพื้นที่ทำการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ ปัจจุบันปริมาณน้ำในบึงบอระเพ็ดช่วงฤดูแล้งลดลงอย่างมากเป็นประจำทุกปี ทั้งโดยสาเหตุทางธรรมชาติและ การใช้ประโยชน์ของมนุษย์ การมีปริมาณน้ำในบึงบอระเพ็ดน้อยเกินไปนั้น เป็นทั้งปัจจัยหลัก และปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดปัญหา ต่าง ๆ อีกมากมาย ซึ่งเป็นผลเสียต่อทรัพยากรธรรมชาติและมนุษย์อย่างใหญ่หลวง

ระบบเครือข่ายน้ำบึงบอระเพ็ดเป็นการศึกษาหาแนวทางที่เหมาะสมในการผันน้ำจากแม่น้ำน่านมาเติมน้ำในบึงบอระเพ็ดเพื่อรักษาระบบนิเวศและความหลากหลายทางด้านชีวภาพของบึง โดยการสูบน้ำจากแม่น้ำน่านบริเวณบ้านทับกฤชและส่งเข้าคลองวังนา ก่อนไหลลงสู่บึงบอระเพ็ด โดยมีเป้าหมายดำเนินการดังนี้

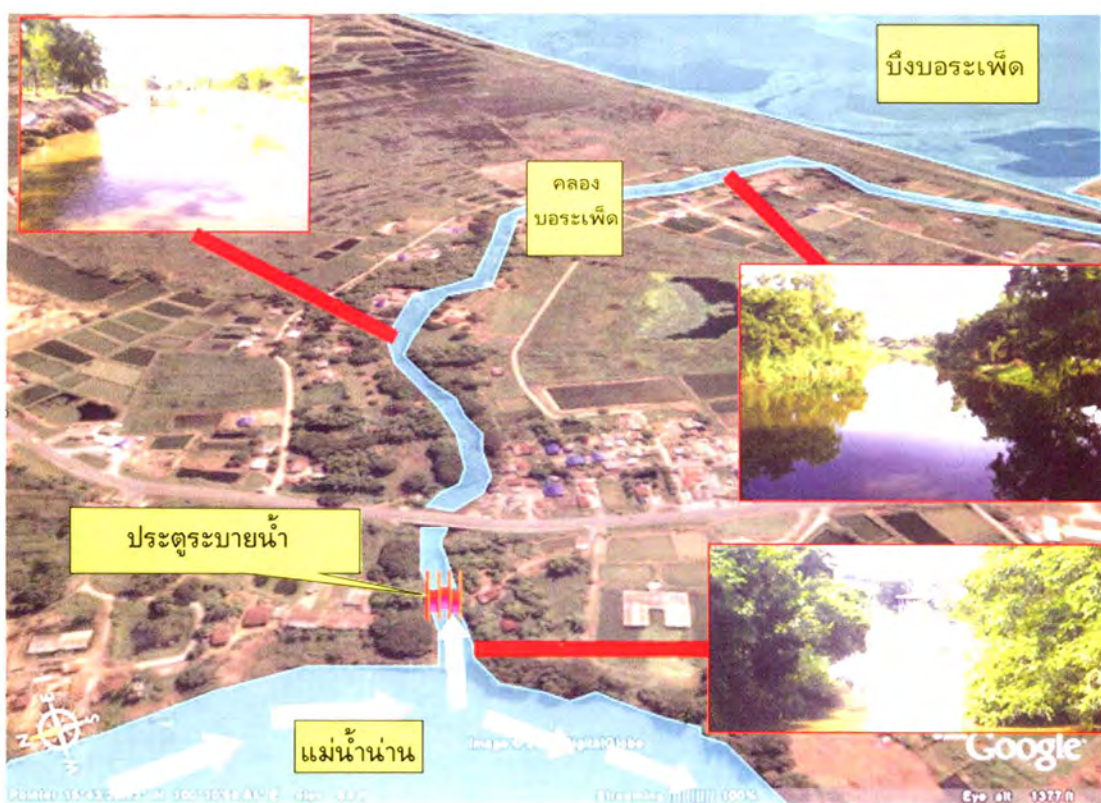
1. ปริมาณที่จะผันแม่น้ำน่านจะต้องไม่มากกว่าร้อยละ 10 ของปริมาณน้ำต่ำสุดที่ไหลผ่าน ณ เวลานั้นๆ
2. การผันน้ำมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อคงระดับน้ำในบึงไม่ให้ต่ำเกินไปโดยไม่ได้มุ่งเน้นการผันน้ำเพื่อส่งเสริมให้มีพื้นที่การเกษตรเพิ่มขึ้น
3. พื้นที่การเกษตรรอบๆบึงต้องมีการรณรงค์ด้านรักษาสสิ่งแวดล้อมหรือทำการเกษตรตามธรรมชาติ
4. ต้องมีการส่งเสริมให้มีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพลดการใช้น้ำลงเท่าที่จำเป็น เพื่อลดปริมาณน้ำที่ต้องสูบน้ำในอนาคตให้น้อยลง

รูปที่ 5.1.3.1 ที่ตั้งโครงการและองค์ประกอบของโครงการ

รูปที่ 5.1.3.2 ที่ตั้งและแนวผันน้ำโครงการระบบเครือข่ายน้ำบึงบอระเพ็ด

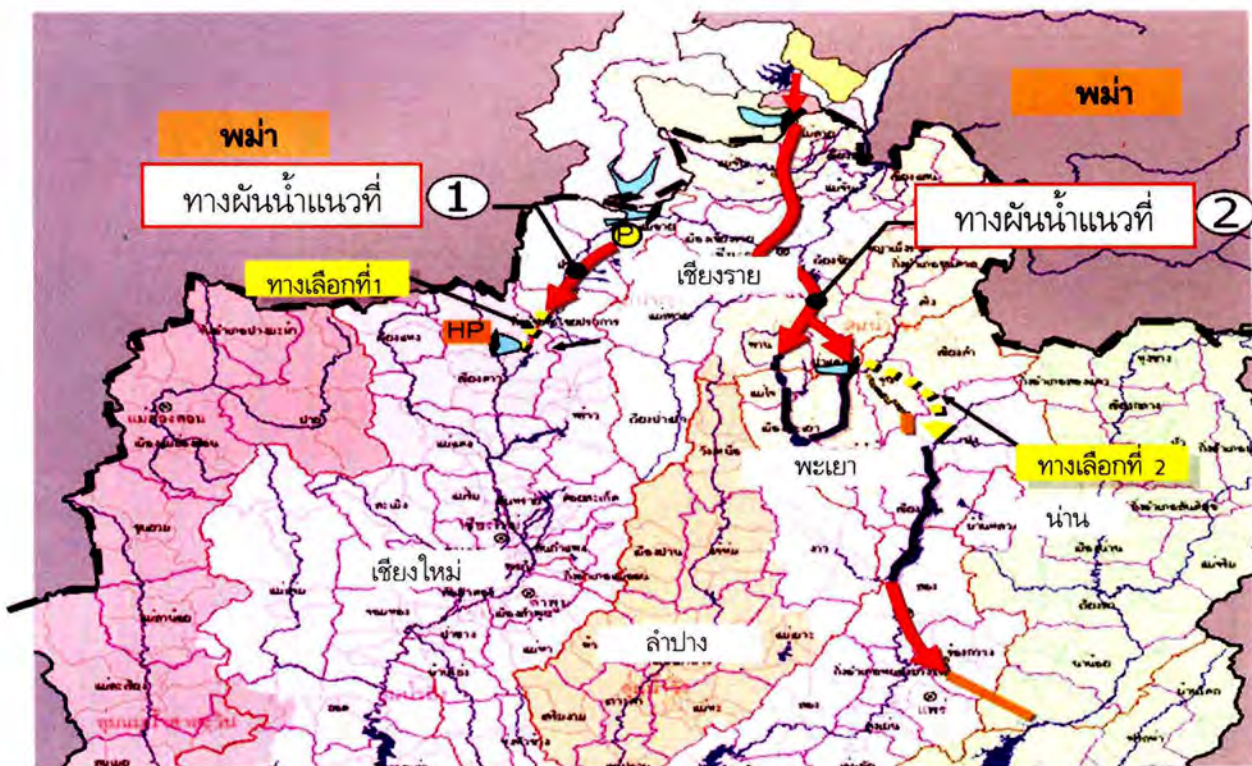
รูปที่ 5.1.3.3 ที่ตั้งและแนวผันน้ำโครงการระบบเครือข่ายน้ำบึงบอระเพ็ด

5.2 งานศึกษาความเหมาะสมโครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำระหว่างประเทศไทยและประเทศสหภาพพม่า

ในช่วงปีที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำทั่วภูมิภาค แม้จะมีการพัฒนาโครงการแหล่งน้ำขนาดใหญ่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการและมีแนวโน้มจะมีการขาดแคลนมากขึ้นในอนาคต ปัญหาที่สำคัญในการพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุนขนาดใหญ่ในลุ่มน้ำคือข้อจำกัดด้านสิ่งแวดล้อม ความเหมาะสมของสภาพภูมิประเทศและการยอมรับของประชาชน ดังนั้นโอกาสการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่จึงมีน้อย

โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและประเทศสหภาพพม่า เป็นการศึกษาการพัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำกก ลุ่มน้ำแม่สาย ของประเทศสหภาพพม่า ลุ่มน้ำกก ลุ่มน้ำโขงเหนือของประเทศไทยและแนวทางผันน้ำจากแหล่งเก็บกักน้ำเชื่อมโยงไปยังลุ่มน้ำปิง อิง ยมและน่านทางภาคเหนือของประเทศไทย เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้กับพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนบนเพื่อจะแก้ไขปัญหาความขาดแคลนน้ำในอนาคตได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยทำการศึกษาหาวิธีการที่เหมาะสมในการนำน้ำจากแหล่งน้ำต้นทุนในประเทศพม่ามาเติมน้ำต้นทุนฝั่งประเทศไทย โดยมีแนวทางดังนี้

1. โครงการข่ายที่ 1 : แม่ น้ำกก-แม่ น้ำฝาง-แม่ น้ำปิงตอนบน
2. โครงการข่ายที่ 2 : แม่ น้ำแม่สาย-แม่ น้ำกก-แม่ น้ำอิงตอนบน

รูปที่ 5.2.1.1 แสดงที่ตั้งและองค์ประกอบของโครงการ

5.3 โครงการธนาคารน้ำ (Water Bank) บนพื้นที่เกาะสุกร อำเภอบะเหลียน จังหวัดตรัง

โครงการธนาคารน้ำ (Water Bank) บนพื้นที่เกาะสุกร จังหวัดตรัง เป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในอนาคตได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้การวางแผนงานโครงการดังกล่าวได้ดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาแหล่งน้ำพื้นฟูปรับปรุงแหล่งน้ำของหน่วยงานราชการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่อย่างบูรณาการและยั่งยืน

งานศึกษาศักยภาพ ความเหมาะสมและสำรวจออกแบบรายละเอียด โครงการธนาคารน้ำ (Water Bank) บนเกาะสุกร จ. ตรัง มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและจัดหาแหล่งน้ำต้นทุนให้เกิดประโยชน์แก่ราษฎรในพื้นที่บนเกาะสุกร ในด้านอุปโภค-บริโภค การเกษตร และอื่นๆ
2. เพื่อการกักเก็บน้ำไว้ใช้ในภาคการท่องเที่ยวในช่วงฤดูแล้งบนเกาะสุกร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษการขาดแคลนน้ำได้อย่างยั่งยืน
3. เพื่อกำหนดแนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหามลพิษการขาดแคลนน้ำใช้อุปโภคบริโภคของราษฎรบนเกาะสุกรอย่างเป็นระบบ

การดำเนินงานศึกษาศักยภาพ ความเหมาะสมและสำรวจออกแบบรายละเอียด โครงการธนาคารน้ำ (Water Bank) บนเกาะสุกร จ. ตรัง มีขอบเขตการดำเนินงาน ดังนี้

1. งานศึกษาศักยภาพและจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาในพื้นที่บนเกาะสุกร
2. งานศึกษาความเหมาะสมโครงการ ดำเนินการศึกษาความเหมาะสมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ที่มีศักยภาพสูงสุดของพื้นที่เกาะสุกร
3. งานสำรวจออกแบบรายละเอียด ของโครงการที่ผ่านการศึกษาความเหมาะสมประกอบด้วย แหล่งน้ำ ต้นทุน และระบบการกระจายน้ำเข้าสู่พื้นที่รับประโยชน์
4. การประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม

รูปที่ 5.3.1 โครงการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเกาะสุกรตำบลเกาะสุกร อ.ปะเหลียน จ.ตรัง

5.4 โครงการปรับปรุงและฟื้นฟูลำน้ำในพื้นที่ประสบปัญหาอุทกภัย

ตามที่เกิดสภาวะการณ์อุทกภัย น้ำป่าไหลหลากและโคลนถล่มในพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์และจังหวัดแพร่จากอิทธิพลร่องความกดอากาศต่ำ กำลังแรงพัดผ่านภาคเหนือตอนล่างระหว่างวันที่ 21-23 พฤษภาคม 2549 ทำให้มีฝนตกมากบริเวณเทือกเขารอยต่อระหว่างจังหวัดทั้งสอง ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรงต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน พื้นที่ทางการเกษตร สิ่งสาธารณะประโยชน์ ตลอดจนทรัพย์สินของทางราชการเป็นอย่างมาก

กรมทรัพยากรน้ำ ได้เข้าให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยและสำรวจสภาพความเสียหาย เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงและฟื้นฟูให้คืนสภาพเดิม โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2 โครงการ

1) โครงการปรับปรุงและฟื้นฟูลำน้ำลี้ หมู่ 6 ตำบลน้ำหมัน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

2) โครงการปรับปรุงและฟื้นฟูลำน้ำกอน บ้านนาตอง หมู่ 9 ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ซึ่งกรมทรัพยากรน้ำได้ทำการสำรวจออกแบบแล้วเสร็จในปีงบประมาณ 2549 และจะดำเนินการก่อสร้างในปีงบประมาณ 2550 ต่อไป

ท้องลำน้ำถูกกีดเซาะจนถึงขั้นหินแข็งตลอดเส้นทางลำน้ำ

น้ำหลากพัดพาชิ้นส่วนสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก

ชาวบ้านรับน้ำจากอาคารระบายน้ำล้นของสระน้ำภายในหมู่บ้านที่ถูกกีดเซาะได้รับความเสียหาย

ตลิ่งถูกกีดเซาะพังทลายบ้านเรือนประชาชนได้รับความเสียหาย

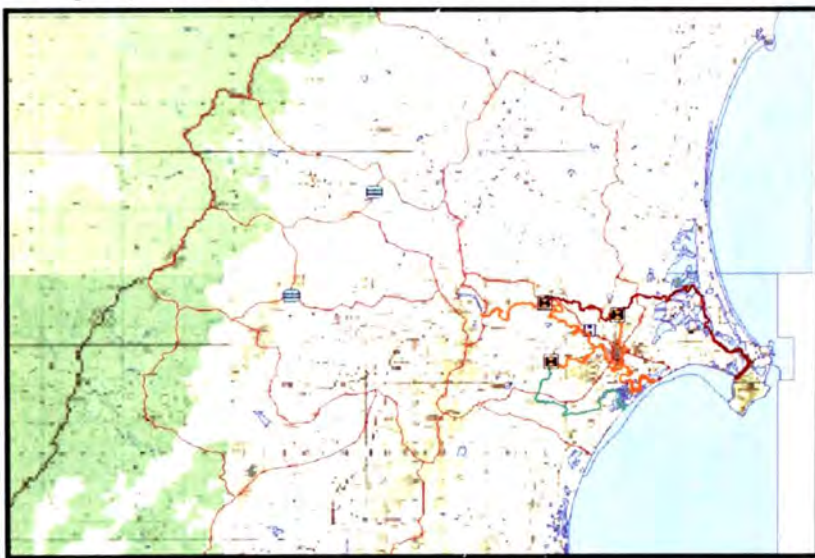
5.5 โครงการศึกษาศักยภาพการพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำระดับท้องถิ่นหนองเล็งใหญ่ จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดมหาสารคาม

หนองเล็งใหญ่เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำระดับท้องถิ่น ตั้งอยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และองค์การบริหารส่วนตำบลภูทอง อำเภอเสิงยีน จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชี มีพื้นที่ประมาณ 3,218 ไร่ หรือประมาณ 5.15 ตารางกิโลเมตร สภาพปัญหาของหนองเล็งใหญ่เกิดจากสภาพหนองตื้นเขิน ขาดการดูแลรักษา ทำให้กักเก็บน้ำได้น้อย มีการบุกรุกของราษฎรในพื้นที่ทำให้หนองน้ำมีขนาดเล็กลงและมีการสะสมของสารเคมีจากการเกษตร เป็นเหตุให้วัชพืชเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและมีการทิ้งสิ่งปฏิกูลส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม รวมถึงปัญหาการบริหารจัดการน้ำ ประชาชนในพื้นที่ขาดจิตสำนึกและความเข้าใจในการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน กรมทรัพยากรน้ำจึงทำโครงการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำให้สามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ได้ในฤดูแล้งรวมถึงการจัดตั้งองค์การบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำหนองเล็งใหญ่ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน

5.6 โครงการศึกษาศักยภาพการพัฒนาและฟื้นฟูลุ่มน้ำสาขาลองบางสะพานใหญ่ จ.ประจวบคีรีขันธ์

อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นพื้นที่ ที่ประสบปัญหาการเกิดอุทกภัย (Flood) วาดภัย (Wind Hazard) เป็นประจำเกือบทุกปี ในช่วงฤดูมรสุม (เดือนตุลาคม - ธันวาคม) ประกอบกับอำเภอบางสะพานเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมหนักเช่น โรงงานเหล็กรีดร้อน และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีผู้ประกอบการจำนวนมาก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาศักยภาพของลุ่มน้ำสาขาลองบางสะพานใหญ่ ให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ โดยในฤดูฝนสามารถที่จะผันน้ำที่ไหลลงสู่ทะเลเข้าสู่แหล่งเก็บกักน้ำ (แก้มลิง) อันเป็นการบรรเทาอุทกภัย รวมทั้งสามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ในฤดูแล้ง

ท้องลำนน้ำถูกกักตุนจนถึงขึ้นหินแข็งตลอดเส้นทางลำนน้ำ

5.7 ฝายเสริมระบบนิเวศ

กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำ โดยการก่อสร้างฝายเพื่อลดความรุนแรงหรือชะลอการไหล เก็บกักตะกอนที่ไหลลงมากับน้ำในลำห้วยบนพื้นที่ต้นน้ำ เสริมสร้างความชุ่มชื้นให้แก่พื้นที่สองฝั่งลำห้วยบนพื้นที่ต้นน้ำ และเป็นการส่งเสริมรายได้ของประชาชนในพื้นที่ที่ตั้งโครงการฝายเสริมระบบนิเวศ

ประโยชน์ของฝายเสริมระบบนิเวศ

1) ช่วยลดการชะล้างพังทลายของดิน และลดความรุนแรงของกระแสน้ำในลำธาร ทำให้ระยะเวลาการไหลของน้ำเพิ่มมากขึ้น ความชุ่มชื้นเพิ่มขึ้น และแผ่ขยายกระจายความชุ่มชื้นออกไปเป็นวงกว้างในพื้นที่ทั้งสองฝั่งของลำห้วย

2) ดักตะกอนและวัสดุต่างๆที่ไหลลงมากับน้ำในลำห้วยได้ดี เป็นการช่วยยืดอายุแหล่งน้ำตอนล่างให้ดีขึ้น ชำล่ง คุณภาพของน้ำมีตะกอนปะปนน้อยลง

3) เพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ และการทดแทนของสังคมพืชให้แก่พื้นที่โดยรอบ

4) ทำให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ และใช้เป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของมนุษย์และสัตว์ตลอดจนการนำไปใช้ทางการเกษตร

5) ลดความรุนแรงของการเกิดไฟป่าในฤดูแล้ง

เกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

1. ต้องตั้งฉากกับลำน้ำที่มีขนาดกว้างไม่เกิน 10.00 เมตร ในบริเวณที่มีความลาดชันไม่เกิน 10 เปอร์เซ็นต์สามารถเก็บกักน้ำและตะกอนได้

2. พื้นที่รับน้ำฝนต้องไม่เกิน 10 ตารางกิโลเมตร

3. ระดับสันฝายวัดจากท้องลำน้ำต้องสูงไม่เกิน 1.50 เมตร และต้องสูงไม่เกินครึ่งหนึ่งของความสูงตลิ่งลำน้ำ

4. จัดลำดับความสำคัญของลำห้วยให้พิจารณา

จากสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมและมีความรุนแรงของปัญหา

ในพื้นที่เป็นสำคัญ หากมีสภาพที่ค่อนข้างสมบูรณ์หรือมีต้นไม้หนาแน่น ความสำคัญจะลดน้อยลง อาจจะสร้างบางจุดเสริมเท่านั้น

ผลการดำเนินงานฝายเสริมระบบนิเวศ ปี 2549 ในพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำ ภาค 9

จำนวน 306 โครงการ เป็นเงิน 52,418,000 บาท (งบกลาง แก้ไขปัญหาอุทกภัย)

5.8 ด้านปฏิบัติการ

ในปี 2549 กรมทรัพยากรน้ำได้รับงบประมาณ จำนวน 860,831,300 บาท เพื่อดำเนินการพัฒนา ออรัรักษ์ และฟื้นฟูแหล่งน้ำ 203 แห่ง ดำเนินการแล้วเสร็จ 142 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 70 จำแนกประเภทได้ดังนี้

1. โครงการจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำ รวม 67 แห่ง ดำเนินการแล้วเสร็จ 37 แห่ง
 - 1) ฝายน้ำล้น 13 แห่ง ดำเนินการแล้วเสร็จ 6 แห่ง
 - 2) ฝายน้ำล้นขนาดเล็ก 33 แห่ง ดำเนินการแล้วเสร็จ 28 แห่ง
 - 3) ระบบส่งน้ำ 3 แห่ง ดำเนินการแล้วเสร็จ 3 แห่ง
 - 4) อ่างเก็บน้ำ 18 แห่ง ดำเนินการแล้วเสร็จ - แห่ง
2. โครงการออรัรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ รวม 136 แห่ง ดำเนินการแล้วเสร็จ 109 แห่ง

อบต.เตยได้สร้างโรงสูบน้ำดิบสำหรับระบบประปาหมู่บ้าน ซึ่งมีการสูบน้ำจากลำห้วยพระโรจน์เพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำดิบ

สภาพลำห้วยพระโรจน์ในปัจจุบัน

6. การจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ด้านทรัพยากรน้ำ สำหรับบริหารและ บริการประชาชน

6.1 ศูนย์เมขลา (Water Operation Center)

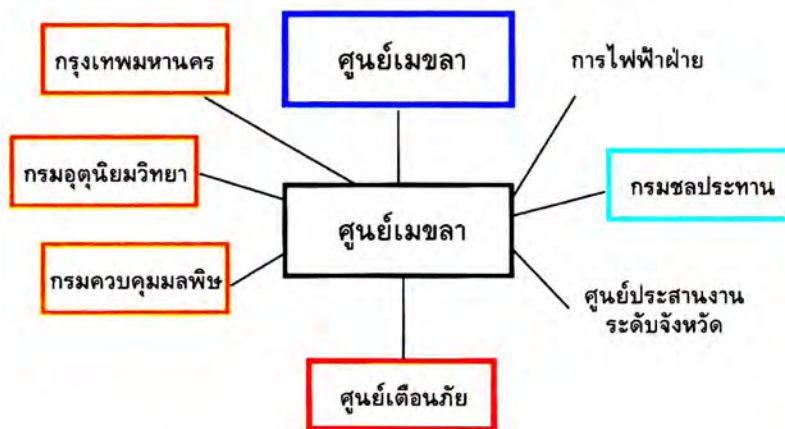

ศูนย์เมขลา WATER OPERATION CENTER

กรมทรัพยากรน้ำได้จัดตั้งศูนย์เมขลา เป็นศูนย์กลางติดตาม รวบรวมและประมวลผลข้อมูลด้านน้ำ จัดการข้อมูลด้าน ภูมิศาสตร์กายภาพ และสภาพอุตุนิยมวิทยาในพื้นที่วิกฤติ ทรัพยากรน้ำ เพื่อให้รู้และเข้าใจสถานการณ์น้ำล่วงหน้าให้ คำเสนอแนะเพื่อการตัดสินใจแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งประสาน การดำเนินงานเพื่อการป้องกันและบรรเทาภัยจากวิกฤติน้ำ ซึ่งจะช่วยให้สามารถบริหารจัดการ และบรรเทาความเสียหาย จากวิกฤติน้ำให้อยู่ในขอบเขตที่ควบคุมได้

โดยมีเป้าประสงค์คือการก้าวไปข้างหน้าของเศรษฐกิจชาติ และการยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชน ด้วยมาตรฐานคุณภาพการจัดการข้อมูลวิกฤติน้ำทั่วไทย เพื่อให้ประชาชนมีปัญหา หรืออุปสรรคในด้านทรัพยากรน้ำน้อยที่สุด

ศูนย์เมขลา เป็นหน่วยงานหลักด้านระบบฐานข้อมูลวิกฤติน้ำ ที่มีการดำเนินการแบบบูรณาการ เพื่อให้เกิด ความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งโดยอาศัยระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสารทันสมัย เพื่อเชื่อมต่อ ข้อมูลข่าวสารแบบ on line และจะเป็นศูนย์รวมพลของเจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะมีการประชุม สรุปรสถานการณ์เป็นระยะๆ หรือเมื่อเกิดเหตุการณ์สำคัญเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน และปฏิบัติเป็นไปในแนวทาง เดียวกัน พร้อมทั้งจะเป็นศูนย์กลางในการให้ข่าว ประกาศ แลกเปลี่ยน เพื่อความเป็นเอกภาพในการสื่อสารกับ ประชาชน

ผังโครงสร้างการประสานงานของศูนย์เมขลา

ทั้งนี้ในการเชื่อมโยงเพื่อให้ได้ข้อมูลในการจัดการกับวิกฤติน้ำระหว่างหน่วยงานจะดำเนินการผ่านระบบสื่อสารที่เหมาะสม

นอกจากนั้นศูนย์เมขลา จะเชื่อมโยงระบบข้อมูลและนำเสนอแผนงานผ่านศูนย์ป้องกันและบรรเทาวิกฤติน้ำระดับจังหวัดไปยังจังหวัดต่างๆ และเมื่อมีข้อมูลส่งมาจากจังหวัดจะทำการวิเคราะห์และนำเสนอให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติตัดสินใจ

ศักยภาพปัจจุบัน

- ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ว่าด้วยวิกฤติน้ำ (GIS) ครอบคลุม 25 ลุ่มน้ำ
- มีฐานข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำ พร้อมเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยใช้ โปรแกรม Google Earth นำเสนอผ่านระบบสารสนเทศทางการบริหาร (MIS)
- นำเสนอข้อมูลวิกฤติน้ำผ่านอินเทอร์เน็ต <http://mekhala.dwr.go.th>
- ติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์อุทกภัย ภัยแล้ง และคุณภาพน้ำ
- มีห้องประชุมระดับบริหารและการประชุมทางไกล Teleconference
- บริการสถานที่เพื่อการอบรม/สัมมนาในหัวข้อที่เกี่ยวข้อง โดยผู้อบรมไม่เกิน 35 คน

ภารกิจที่กำลังดำเนินการ

เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำงานในฐานะเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ จึงต้องกำหนดกรอบ และแนวทางการแก้ไขปัญหาดูทุกภัย รวมถึงการกำหนดนิยามและกรอบการทำงาน ขอบเขตและวิธีแก้ไขปัญหาดูทุกภัยแล้งของประเทศ

การพัฒนาศูนย์เมขลา

เพื่อการพัฒนาศูนย์เมขลาในระยะถัดไป จำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ (DSS) รวมถึงการพัฒนาเชื่อมโยงเครือข่ายดาวเทียม และเครือข่ายโทรมาตรให้ครอบคลุมทุกลุ่มน้ำ โดยจะต้องมีการพัฒนาความแม่นยำ ความรวดเร็ว และความแน่นอน รวมไปถึงจะต้องสามารถถ่ายทอดสัญญาณภาพในเหตุการณ์ก่อนวิกฤติ ขณะวิกฤติ และหลังวิกฤติส่งมายัง ศูนย์เมขลา เพื่อให้เห็นภาพ Real time

6.2 โครงการสำรวจติดตั้งระบบตรวจวัดและจัดตั้งศูนย์ข้อมูลภูมิภาคในพื้นที่ลุ่มน้ำชีตอนบนและมูลตอนบน

เพื่อติดตามและตรวจสอบข้อมูลด้านอุตุ-อุทกวิทยา คุณภาพน้ำ และข้อมูลอื่น ๆ ที่มีความถูกต้องและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ สามารถนำมาใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ เฝ้าระวัง เตือนภัย และแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำในแต่ละลุ่มน้ำ พร้อมจัดทำระบบฐานข้อมูลในศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาวิกฤตน้ำ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการดังนี้

- 1) ติดตั้งโครงข่ายการตรวจวัดข้อมูลในพื้นที่ลุ่มน้ำชีตอนบน จำนวน 6 สถานี (ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น และชัยภูมิ) และลุ่มน้ำมูลตอนบน จำนวน 8 สถานี (ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา) รวมทั้งสิ้น 14 สถานี
- 2) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลาง (ศูนย์ภาค) ลุ่มน้ำชีตอนบน ตั้งอยู่ที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 4 จังหวัดขอนแก่น ลุ่มน้ำมูลตอนบน ตั้งอยู่ที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 5 จังหวัดนครราชสีมา เพื่อรวบรวมข้อมูลที่ตรวจวัดจากพื้นที่ลุ่มน้ำมาเก็บไว้ที่ศูนย์ข้อมูลกลาง (ศูนย์ภาค) เพื่อสะดวกในการติดตามตรวจสอบ และนำไปใช้งาน

ประโยชน์จากโครงการ

- 1) เป็นระบบการตรวจวัดข้อมูลที่ใช้ในการบริหารจัดการวิกฤตน้ำ ทั้งน้ำหลากหรืออุทกภัย สภาวะน้ำน้อย และคุณภาพน้ำ ตลอดจนข้อมูลทางด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ซึ่งจะสามารถส่งข้อมูลได้ทันที (Real-Time Data Collection)
- 2) สามารถเชื่อมโยงกับระบบโทรมาตรหรือระบบตรวจวัดข้อมูลทางไกลแล่อัตโนมัติที่ดำเนินการโดยหน่วยงานอื่นๆ ได้ ทำให้สามารถดำเนินงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำได้อย่างสอดคล้องและมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างทันต่อเหตุการณ์
- 3) เป็นระบบที่ช่วยในการตัดสินใจและสามารถแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ลดความเสียหายและบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรในลุ่มน้ำได้เป็นอย่างดี
- 4) พัฒนาบุคลากรและเทคโนโลยีให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและทรัพยากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบทั้งลุ่มน้ำ

6.3 โครงการพัฒนาข้อมูลพื้นฐานภูมิสารสนเทศ

ปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยจำเป็นต้องมีการพยากรณ์และเตรียมข้อมูลที่จำเป็นล่วงหน้าเพื่อให้ประชาชนทราบล่วงหน้า เพื่อเตรียมตัวป้องกันและแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนได้อย่างทันท่วงที จึงจำเป็นต้องมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมในการดำเนินการดังกล่าว ซึ่งเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น การสำรวจจากระยะไกล และระบบภูมิสารสนเทศ จะช่วยทำให้การแจ้งเตือนภัย และการบริหารจัดการ ทั้งในระดับการตัดสินใจและระดับปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กรมทรัพยากรน้ำได้จัดทำระบบติดตามและเฝ้าระวังภัยแล้งและอุทกภัยโดยใช้ข้อมูลการสำรวจจากระยะไกล
1 ระบบ ตามมาตรฐาน ISO 19115

ผลการดำเนินงาน

- 1) การพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศ
 - ทำการรวบรวมข้อมูลภูมิสารสนเทศข้อมูลดาวเทียม
 - การออกแบบโครงสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศ
 - การพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ระบบภูมิสารสนเทศ
- 2) การจัดทำแบบจำลองเพื่อการพยากรณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งและอุทกภัย
- 3) การออกแบบและพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- 4) การจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์

โครงการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศ เพื่อติดตามและเฝ้าระวังภัยแล้งและอุทกภัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดทำระบบสารสนเทศในการติดตามและเฝ้าระวังภัยแล้งและอุทกภัย
2. เพื่อจัดทำแบบจำลองการพยากรณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งและอุทกภัย

เทคโนโลยีที่ใช้

- Remote Sensing (RS)
- Geographic Information System (GIS)

พื้นที่ดำเนินการ

สำนักงานชลประทานที่ 12
5 ตำบลสวนหลวง 12750,000
สำนักงานชลประทานที่ 13
5 ตำบลสวนหลวง 13750,000
ตำบลสวนหลวง อำเภอสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

แบบจำลองเพื่อการพยากรณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง

แบบจำลองเพื่อการพยากรณ์พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย

กรมทรัพยากรน้ำ <http://www.dwr.go.th>

7. ความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้านทรัพยากรน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำได้ให้ความตกลงร่วมมือกับนานาชาติ และองค์กรระหว่างประเทศด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดังนี้

7.1 พันธกรณีต่างประเทศ

- 1) กรมทรัพยากรน้ำทำหน้าที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติ โดยอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำเป็นเลขาธิการ
- 2) ประเทศไทยโดยอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำเป็นประธานคณะทำงานอาเซียน ว่าด้วยการจัดการทรัพยากรน้ำ (AWGWRM)
- 3) ประเทศไทยเป็นสมาชิกโครงการอุทกวิทยานานาชาติ ของยูเนสโก (คณะอนุกรรมการด้านอุทกวิทยา)
- 4) ประเทศไทยรับบทบาทเป็นผู้นำภายใต้การประชุม คณะเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนในเรื่องว่าด้วยน้ำจัดตามหัวข้อขององค์การสหประชาชาติ

7.2 การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

- 1) ความร่วมมือทวิภาคีไทย - พม่าว่าด้วยการจัดการทรัพยากรน้ำ
- 2) ความร่วมมือทวิภาคีไทย - ลาวว่าด้วยการจัดการทรัพยากรน้ำ

7.3 โครงการความร่วมมือกับต่างประเทศ

- 1) โครงการทดลองนำร่องการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการบริหารจัดการน้ำภายใต้โครงการ ปรีक्षाหรือลุ่มน้ำบางปะกง (Bang Pakong Dialogue)
- 2) เครือข่ายองค์กรลุ่มน้ำแห่งเอเชีย (Network of Asian River Basin Organization : NARBO)
- 3) โครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อการปฏิบัติว่าด้วยการจัดการทรัพยากรน้ำของอาเซียน
- 4) โครงการความร่วมมือเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสานกับ NARBO

7.4 การจัดการประชุมระหว่างประเทศ

- 1) การจัดประชุม Southeast Asia Water Forum ครั้งที่ 1 และการประชุมระดับรัฐมนตรีประเทศภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในเดือนพฤศจิกายน 2546
- 2) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับ World Conservation Congress of the IUCN ในหัวข้อ Water for Poverty Alleviation in the Greater Mekong Region วันที่ 18 พฤศจิกายน 2547
- 3) การจัดประชุมคณะทำงานอาเซียน ว่าด้วยการจัดการทรัพยากรน้ำครั้งที่ 1-6 (สำหรับครั้งที่ 6 วันที่ 29 พฤษภาคม 2549)
- 4) การจัดประชุม IWRM 2005 SEA ระหว่างวันที่ 11-13 กันยายน 2549
- 5) การจัดประชุม RSC - IHP ครั้งที่ 14 ประเทศไทย ระหว่างวันที่ 15-20 ตุลาคม 2549
- 6) การจัดประชุม Water Allocation and Water Rights ครั้งที่ 3 ณ ประเทศไทย ระหว่างวันที่ 27 พฤศจิกายน-1 ธันวาคม 2549

7.5 การเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสาน

- 1) จัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องในกรณีที่คุณแทนประเทศต่าง ๆ เข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2) จัดทำ Webpage เพื่อนำเสนอข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชนและผู้สนใจ
- 3) จัดทำเอกสารและข้อมูลการดำเนินการของประเทศไทย นำเสนอในโอกาสการจัดประชุมระหว่างประเทศ

7.6 การประสานงานโดยทั่วไปกับองค์กรระหว่างประเทศ

- 1) การส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมประจำปีของ UNESCAP
- 2) การประชุมวิชาการด้านน้ำ
- 3) การดำเนินงานโครงการประเมินสถานการณ์น้ำโลก (WWAP)
- 4) การประสานงานความร่วมมือด้านน้ำภายใต้กรอบการประชุมเอเชีย-ยุโรป (ASEM)
- 5) การประสานงานความร่วมมือด้านน้ำกับ World Water Council และ Global Water Partnership
- 6) มีการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก กรมทรัพยากรน้ำมาโดยลำดับ

7.7 สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติไทย

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำโขงถือกำเนิดขึ้นมาโดยการสนับสนุนขององค์การสหประชาชาติมีจุดมุ่งหมายคือการพัฒนาแม่น้ำจากบริเวณที่เรียกว่าลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง (Lower Mekong Basin) ขึ้นมาเพื่อทำประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจและสังคมแก่ประชาชนและประเทศสมาชิกของคณะกรรมการจัดการแม่น้ำโขง (Mekong River Commission) 4 ประเทศในลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่างคือ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรไทย และ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ซึ่งได้ลงนามในความตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการพัฒนาลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2538 ณ โรงแรมดุสิต โอแลนด์ รีสอร์ท จังหวัดเชียงราย

กรอบความตกลง มีสาระสำคัญโดยสรุป คือ

1. เป็นกรอบทางกฎหมายและระบุนานาชาติของคณะกรรมการจัดการแม่น้ำโขง กำหนดหลักการ เพื่อการใช้ทรัพยากรน้ำจากระบบของแม่น้ำโขง กำหนดรูปแบบองค์กร การเงิน และการบริหาร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประสานงานระหว่างประเทศสมาชิก
2. มีขอบเขตความร่วมมือในทุกสาขาในการพัฒนาอย่างยั่งยืน การใช้การจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรที่เกี่ยวข้องในลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน
3. มีลักษณะความร่วมมือแบบอนุภูมิภาค ให้มีความเท่าเทียมกันในด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อสามารถส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรลุ่มน้ำโขง
4. มีวิสัยทัศน์คือ ความเจริญมั่งคั่งด้านเศรษฐกิจและสังคม พร้อมกับการป้องกันสิ่งแวดล้อม และความสมบูรณ์ทางวัฒนธรรม
5. มีจุดมุ่งหมายให้สมาชิกทั้ง 4 ประเทศ สามารถพึ่งพาซึ่งกันและกัน นำไปสู่ฐานรากที่มั่นคง สำหรับการพัฒนายั่งยืนของอนุภูมิภาคต่อไป

กรอบแผนงาน

คณะกรรมการแม่โขง ได้จัดทำแผนกลยุทธ์ โดยมีแผนงาน ประกอบด้วย

แผนงานหลัก 4 แผนงาน คือ

- 1) แผนพัฒนาลุ่มน้ำ
- 2) แผนงานการใช้น้ำ
- 3) แผนงานสิ่งแวดล้อม
- 4) แผนงานบริหารจัดการอุทกภัย และภัยแล้ง

แผนงานสนับสนุน 1 แผนงาน คือ

- 1) แผนงานด้านพัฒนาบุคลากรแบบบูรณาการ

แผนงานย่อย 5 แผนงาน คือ

- 1) แผนงานด้านประมง
- 2) แผนงานด้านการเกษตร การชลประทานและ ป่าไม้
- 3) แผนงานไฟฟ้าพลังน้ำ
- 4) แผนงานการเดินเรือ
- 5) แผนงานการท่องเที่ยว

กรมทรัพยากรน้ำในฐานะ สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่โขงแห่งชาติไทย ได้ดำเนินการภายใต้กรอบความตกลงฯ และมีผลงานในรอบปี 2549 ดังนี้

1. จัดทำ Project Implementation Plan ของการจัดการและบรรเทาอุทกภัยเพื่อดำเนินการป้องกันและ

แก้ไขปัญหอุทกภัยที่เกิดขึ้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ที่อยู่ในลุ่มแม่น้ำโขงของประเทศไทย

2. เสริมสร้างศักยภาพองค์กรลุ่มน้ำ โดยคณะทำงานการจัดการลุ่มน้ำ เป็นกลไกในการวางแผนลุ่มน้ำและใช้กระบวนการมีส่วนร่วมที่ประเทศสมาชิกเป็นผู้กำหนดร่วมกัน 5 ขั้นตอน จนได้ผลสุดท้ายของกระบวนการวางแผน คือ แนวคิดการพัฒนาลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืนร่วมกันของลุ่มน้ำในประเทศไทย 3 ลุ่มน้ำ และประเทศสมาชิกอีก 7 ลุ่มน้ำ รวม 10 ลุ่มน้ำ ในลุ่มน้ำแม่โขง

3. จัดทำระบบฐานข้อมูลลุ่มน้ำ (Data management) เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาลุ่มน้ำ ใน 3 พื้นที่ คือ ลุ่มน้ำกก (2T) ลุ่มน้ำโขงส่วนที่ 2(3T) และลุ่มน้ำมูล-ชี ตอนล่าง (5T) โดยการมีส่วนร่วมของผู้แทนภาคประชาสังคมในลุ่มน้ำ

4. จัดทำข้อมูลความอุดมสมบูรณ์ของแม่น้ำในลุ่มน้ำแม่โขง (River Health Report Card)

5. จัดทำพื้นที่นาร่องเพื่อการจัดการลุ่มน้ำ โดยมีคณะทำงานการจัดการลุ่มน้ำแห่งชาติและคณะทำงานในพื้นที่ลุ่มน้ำย่อย 3 แห่ง ได้แก่ ลุ่มน้ำห้วยสามหมอก จังหวัดชัยภูมิ ลุ่มน้ำพุง จังหวัดสกลนคร และลุ่มน้ำแม่ร่องช้าง จังหวัดพะเยา

6. จัดทำระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการรักษาปริมาณการไหลของน้ำในแม่น้ำโขงสายประธาน (Procedure for Maintenance of Flow on Mainstream)

7. ฝึกอบรมและปรับปรุงแบบจำลองใน Decision Support Framework เพื่อเพิ่มทักษะของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนเครื่องมือในการวางแผนพัฒนาลุ่มน้ำ

8. พัฒนาหลักเกณฑ์ ระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพิจารณาตัดสินใจของผู้บริหารประเทศต่อการพัฒนาโครงการในลุ่มน้ำโขงเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาลผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้น

9. พัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบการประเมินผลกระทบทางสังคมในลุ่มน้ำโขง (Social Impact Monitoring System)

10. พัฒนาและติดตามตรวจสอบการประเมินผลคุณภาพน้ำในลุ่มน้ำโขง (Water Quality Monitoring Network)

11. การประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมของระบบนิเวศแม่น้ำโขง (Vulnerability and Dependence on Aquatic Ecosystems)

12. การประเมินคุณค่าพื้นที่ชุ่มน้ำในลุ่มน้ำโขง (Wetland Valuation)

13. การประเมินการไหลของน้ำเพื่อรักษาความสมบูรณ์และความสมดุลของระบบนิเวศแม่น้ำโขง (Environmental Flow Management)

โครงการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขง เป็นโครงการที่มีผลงานในเวทีโลก ได้รับรางวัล Thiss Riverprize ซึ่งเป็นรางวัลที่มีชื่อเสียงระดับโลกด้านการจัดการแม่น้ำดีเด่น

การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ กรมทรัพยากรน้ำ ประจำปี 2549

กรมทรัพยากรน้ำ ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ในด้านการให้บริการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของทางราชการต่อสาธารณะชนผู้สนใจ ขอรับบริการ ตรวจสอบ ร้องเรียน หรือแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในปีงบประมาณ 2549 มีผู้ใช้บริการ ดังต่อไปนี้

1. ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนทั้งทางโทรศัพท์ ระบบอินเทอร์เน็ต และหนังสือร้องเรียน โดยช่องทางต่างนั้นๆแยกได้เป็น

1.1 ทางโทรศัพท์ร้องเรียนได้ที่ Call Center 0-2271-6000 มีการร้องเรียนจำนวนทั้งสิ้น 124 ครั้ง

1.2 ทางระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งท่านสามารถร้องเรียนได้ทันที โดยไปที่รายการหลัก **เรื่องร้องเรียน** ที่ web site กรมทรัพยากรน้ำ <http://www.dwr.go.th> และที่ web site กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม <http://www.mnre.go.th> ซึ่งมีการร้องเรียนจำนวนทั้งสิ้น 46 ครั้ง

1.3 หนังสือร้องเรียน ส่งมาได้ที่ กรมทรัพยากรน้ำ เลขที่ 180 / 3 ซอย 34 ถนนพระรามที่ 6 สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ 10400 ซึ่งมีการร้องเรียนจำนวนทั้งสิ้น 21 ครั้ง

ปัจจุบันเรื่องราวร้องทุกข์ต่าง ๆ ได้รวบรวมข้อมูลและนำเสนอผู้บริหาร เพื่อสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบ ชี้แจงในประเด็นที่มีการร้องเรียนและแจ้งกลับไปยังผู้ร้องเรียนที่เกี่ยวข้องให้ทราบข้อเท็จจริง โดยด่วนและสามารถแก้ไขปัญหาจากเรื่องราวร้องทุกข์ได้ทุกเรื่อง รวมทั้งทำการชี้แจงให้ประชาชนผู้ร้องเรียนเรียบร้อยแล้วทุกเรื่อง

2. **ตัวรับฟังความคิดเห็นทั้งส่วนกลางและภูมิภาค** ในส่วนของตัวรับฟังความคิดเห็น เป็นเรื่องของการจัดการภายใน ที่ให้เจ้าหน้าที่ที่ทำงานภายในกรมทรัพยากรน้ำ และผู้ที่มาติดต่อกรมทรัพยากรน้ำ สามารถเขียนแนะนำความคิดเห็นที่มีอย่างเปิดกว้าง

3. **การจัดตั้งศูนย์ให้ข้อมูลข่าวสาร หรือ call center** รวมทั้งห้องสมุดเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและให้ความรู้กับประชาชน

4. **การให้ข้อมูลข่าวสารกับประชาชนผ่าน web site** กรมทรัพยากรน้ำ <http://www.dwr.go.th> ซึ่งมีการเข้าเยี่ยมชม จำนวนทั้งสิ้น 137,219 ครั้ง

5. **การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีประกวดราคา ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (E - Auction)** ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ได้รับครุภัณฑ์ หรืองานจ้าง ดำเนินการหมวดที่ดินสิ่งก่อสร้าง และหมวดรายจ่ายอื่น ๆ ได้ตรงตามรายละเอียดคุณลักษณะ แบบรูปรายการละเอียด ในราคาที่ต่ำกว่าวงเงินงบประมาณ เพื่อประหยัดและใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยในปีงบประมาณ 2549 กรมทรัพยากรน้ำ ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง 95 โครงการ วงเงินที่ใช้จัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 721,189,019.90 บาท

กรมทรัพยากรน้ำ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

180/3 ถนนพระรามที่ 6 ซอย 34 สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-2271-6000 www.dwr.go.th